Инв. №
Гос. книжная палата УзССР
24 ИЮЛ 1984

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 168 (18.944). • Сешанба, 24 июль 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ЗАФАРЛАРИ КЎПАЯВЕРСИН

БРИГАДА ПУДРАТИ—ИШИМИЗ ҚУДРАТИ

МАНФААТДОРЛИК МАНБАИ

Алмашлаб экиш участкамиз меҳнат аҳли яқиндагина бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми ва ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўнинчи сессияси ҳужжатлари ва қарорларини якдиллик билан маъқуллаб кутиб олдилар ва ғайрат билан, юбилей йили меҳнат вахтасида туриб ишлаяптилар.

Ўтган хўжалик йили пахтачиликда нақадар мураккаб йил бўлганлигини ҳамма билади. Лекин шунга қарамасдан хўжалик ҳисоби асосида ишлаган участкамиз коллективи бу йилни ҳар жиҳатдан муваффақиятли якунладилар. Ҳар гектар майдондан 53,7 центнердан ингичка толали пахта ҳосили йиғиштириб олингани ҳам шундан далолат бериб турибди. 1983 йилда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 1981 йилга нисбатан 9,6 центнерга кўпайди, меҳнат унумдорлиги 147 процентга ўсди. Агар 1981 йилда бир киши ҳисобига 4860 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 9621 сўмни ташкил этди.

Коллектив пудрати шунисси билан афзалки, у кишиларни энг юксак пировард натижага эришиш ва маҳсулот сифатини яхшилаш йўлларини излашга мажбур этади. Илгари биз доим ўрта толали пахта етиштирар эдик. Ипак пахта экишга одамлар унча қизиқмасди. Бунинг сабаби, биринчидан, ипак пахтани териш ўрта толали пахтани теришга қараганда қийинроқ бўлса, иккинчидан кеч очилиши, йиғим-терим мавсумида агар ёғингарчилик кучайиб кетса, харажат ошиб кетиши ҳам ҳисобга олинарди. Бундай пайтда, табиийки, ишчиларнинг иш ҳақи пасайиб кетади. Лекин фан ва техника тобора тараққий этиб бораётган ҳозирги даврда, ҳар қандай оғир муаммолар ҳам ҳал этилмоқда. Олимларимизга раҳмат. Улар бизга ингичка толали пахтанинг тезпишар ва ҳосилдор «Термиз-14» навини яратиб бердилар. Энди пахтакорлар ипак пахтани сира иккиланмасдан экишмоқда.

Бу усулнинг яна бир афзаллик томони шу бўлдики, у меҳнат аҳлини ўз ишига қизиқтириб қўйди. Меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Яъни ишчилар бир-бирларини назорат қилиш орқали ҳам юксак самарадорликка эришмоқдалар. Энди бригада ва звеноларда ишга кеч келиб, эрта қайтиш йўқ. Ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учун меҳнат қилади. Бу эса агроучасткамизда яхши муҳитни вужудга келтирмоқда, коллективизмни янада мустаҳкамламоқда.

Алмашлаб экиш участкамизда участка совети, бригада ва звеноларда эса бригада ва звено советлари тузилган. Бу советлар ҳар ойда бир марта йиғилиш ўтказиб, зарур тавсиялар беради. Яъни меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, социалистик мусобақани кучайтириш, илғорларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ана шулар жумласидандир. Бундан ташқари советлар, айниқса, бригада ва звено советларига ишчиларни ишга қабул қилиш, иш ҳақи белгилаш, ишнинг миқдори ва сифатини, меҳнат интизомини назорат қилиш ҳуқуқи берилган.

Илгариги бўлимларда ишлаб чиқариш бригадалари тарқоқ жойлашган бўлиб, дала шийпонлари бирида бўлса, бирида бўлмасди. Бу эса меҳнаткашларга дам олиш учун қулай шароит яратишда қийинчиликлар туғдирарди. Бундан ташқари ҳар бир шийпон ва унинг қошидаги боғча ёки яслига кўплаб анжомлар талаб қилинарди. Алмашлаб экиш участкаси ташкил этилиши натижасида марказлаштирилган ягона шийпони ташкил қилинди. Унда марказлашган ошхона, болалар боғча ва яслиси ишлаб турибди. Шунингдек, бу дала шийпони оммавий-сиёсий ишларнинг ҳам маркази ҳисобланади.

Бизнинг алмашлаб экиш участкамизда 6 та пахтачилик ва битта озуқа етиштирувчи звено иш олиб бормоқда. Яъни беда, ғалла, маккажўхори, сабзавот ва полиз маҳсулотларини ҳам ўзимиз етиштиряпмиз. Хуллас, кўп далали деҳқончилик тупроқ структурасини яхшилаш, экинлар ҳосилдорлигини ошириш имконини бермоқда. Техникадан, ўғитдан ва бошқа воситалардан юксак даражада самарали фойдаланишга олиб келмоқда.

Хўш, участкада хўжалик ҳисобини йўлга қўйиш, алмашлаб экишга тўла ўтиб олиш бизга нималар берди? Ўтган йили участкамиз деҳқонлари 252 гектар майдонда пахта етиштирдилар. Ҳар гектар майдондан планда белгиланган 36,8 центнер ўрнига 53,7 центнердан ёки планга қўшимча ҳар гектар ердан 16,9 центнердан ҳосил етиштирилди. Ялпи пахта миқдори пландаги 928 тонна ўрнига 1355 тоннани ташкил этди. Пландан ташқари 417 тонна пахта етиштирилди. Жами даромад пландаги 981,3 минг сўм ўрнига 1 миллион 510 минг сўмни ташкил этди. Яъни биз планга қўшимча 528,7 минг сўм даромад олдик. Шунга яраша иш ҳақи ҳам юқори бўлди. Ишчиларга пландаги 224,2 минг сўм ўрнига 438,4 минг сўм иш ҳақи сифатида тақсимлаб берилди.

Йил бошида ҳар бир ишчининг ўртача йиллик иш ҳақи 1975 сўмдан қилиб белгиланган бўлса, йил охирида ҳар бир ишчининг олган ўртача меҳнат ҳақи 3398 сўмни ташкил этди. План бўйича ҳар бир ишчи ҳисобига 8,2 тонна пахта етиштирилиши кўзда тутилган бўлса, ҳақиқатда 10,5 тоннага етказилди. Ҳар бир ишчи йил давомида планда белгиланган 7058 сўмлик ўрнига 9621 сўмлик иш бажарди.

Ўтган йили участкамиз бўйича 520,8 минг сўм соф фойда олиш режалаштирилган эди. Ҳақиқатда эса 911,4 минг сўм соф фойда олинди. Бу рақам қарийб планлаштирилган йиллик даромадга тенгдир. Яъни планга қўшимча роппа-роса 390 минг сўмлик соф фойда олдик. Рентабеллик 152 процентни ташкил этди. Бир гектар майдондан олинган даромад планда белгиланган 3894 сўм ўрнига салкам 6 минг сўм бўлди. Бир центнер пахта етиштириш учун планда белгиланганига нисбатан 5 сўм 45 тийин кам харажат қилинди.

Бу йил ҳам алмашлаб экиш участкамиз далаларида комплекс парваришни уюшқоқлик билан ўтказяпмиз. Минерал ўғитларнинг йиллик нормаси ғўзаларга бериб бўлинди. Айни кунларда «шарбат» усулида суғоришга алоҳида эътибор беряпмиз Ер етилиши билан механизаторларимиз дарҳол культивация ўтказиб, намни тўла сақлаб қолиш, қатор ораларининг доимо майин сақланишига эришмоқдалар. Чеканка қилувчи агрегатлар ва терим техникасини мавсумга ҳозирлаш ҳам қизғин олиб борилмоқда. Коллективимиз аъзолари бундан кейин ҳам парваришни намунали ўтказиш билан жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейини ҳар гектар ердан 60 центнердан ипак пахта хирмони кўтариш билан кутиб оладилар.

Холмўмин САФАРОВ,
Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз алмашлаб экиш участкаси бошлиғи, СССР Давлат мукофоти лауреати.

ИЮЛЬ—ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ЗАРБДОР ОЙ

Республикамиз пахтакорлари йил сайин мўл ҳосил етиштириб, ўзларининг интернационал бурчларини ҳамиша шараф билан адо қилиб келганлар. Биз Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик юбилейини рекорд кўрсаткичлар билан кутиб олишга сўз берганмиз. Ҳозир аҳдига вафодор пахтакорлар далаларда иш суръатини тобора қизитмоқдалар. «Оқ олтин» ижодкорларининг фидокорона меҳнати самараси кўзга ташлана бошлади. Ғўзалар қийғос ҳосил тўплаш даврига кирди. Областларнинг ўзаро текшириш бригадалари мусобақадошлари ҳузурида бўлиб, ғўза парваришидаги ютуқларни қайд этиш билан бирга, айни пайтда йўл қўйилаётган нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтмоқдалар. Улардан сўнг мусобақадош дўстларимиз — ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН ва ТУРКМАНИСТОН пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадалари республикамизга ташриф буюришади. Улар келгунга қадар ҳар бир картада, ҳар бир хўжаликда, ҳар бир район ва областда интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, тартиб ўрнатиш лозим. Мусобақадошларимиз Ўзбекистон пахтакорларининг ишидан ҳамма вақт ибрат олиб келганлар, бу анъана бузилмасин. Юбилей йили ҳосилининг тақдири шу кунларда ҳал этилишини унутмайлик. Ҳароратнинг янада кўтарилиши мумкинлигини ҳисобга олиб, июлнинг қолган кунлари ва август ойида барча агротехник тадбирларни ўз вақтида, аъло сифат билан бажариш — энг муҳим вазифадир.

Суратларда: 1 Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг илғор сувчиси А. Мирзамолов. 2. Ғўзага ишлов бериш пайти.

Э. Ботиров фотолари.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ИШ ЎРНИГА ВАЪДА

Янгибозор районидаги Ҳамза номли колхоз раҳбарлари билан гаплашсангиз, ғўза парвариши аъло даражада олиб борилаётгани, ҳосил нишонлари тобора кўпаяётганлиги тўғрисида оғиз кўпиртириб мақтанишади. Аслида эса аҳвол бошқача.

Хўжалик далаларини кўздан кечирганимизда ғўза парваришида жиддий нуқсонлар мавжудлигининг гувоҳи бўлдик. Тўғри, пешқадам бригадаларда кўзни қувонтирадиган бўлиқ ғўзалар ҳам бор. Аммо ўз вақтида озуқа, сув ва ишлов берилмаганидан каттагина майдондаги ғўзалар ривожланишдан орқада қолган. Дала ишларининг сифати паст, агротехника қоидаларига риоя қилинмаётир.

Р. Юсупов ва Ҳ. Рўзимов бошлиқ бригадаларда барча майдондаги экинни бегона ўт босган. Ғўзалар ёввойи ўт орасида аранг кўринади. Бригада бошлиғи Ҳ. Рўзимов меҳнат интизомини бузувчиларга нисбатан муросасозлик қилмоқда. Механизатор Ш. Жуманазаров культиваторнинг ишчи органларини нотўғри ўрнатиб, ғўза шохларини синдириб, ҳосил нишоналарини тўкиб юборган. Б. Сафарбоев бошлиқ бригадада 20 гектар ғўза чанқатиб қўйилган. Суғоришдан сўнг ўз вақтида культивация қилинмаганлиги туфайли эгатлар ёрилиб кетган.

Бригада бошлиқларининг масъулиятсизлиги, механизатор ва сувчилар иши устидан назорат бўшаштириб юборилганлиги учун ғўзалар камҳосил бўлиб ўсмоқда. Шундай ҳақли савол туғилади: колхоз бош агрономи С. Собиров агротехника қоидалари бузилишига нега лоқайд қараяпти! Агрегатлар ёки сув насослари тўла қувват билан ишлатилмаётганлиги учун бош инженер Р. Исмоилов жавоб бермаса, ким жавоб беради! Колхоз раиси А. Ўрозов эса ваъдабозликдан нарига ўтмаяпти.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ШОНЛИ ЙЎЛ

● Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги музейида Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб махсус экспонат ташкил қилинган.

Яқинда у Қорақалпоғистон АССРнинг кўп миллатли меҳнат коллективлари, автоном республиканинг уруш ва меҳнат ветеранлари тўғрисидаги янги материаллар билан бойиди. Экспонатларнинг ҳар бирини буюк дўстлик тилида бунёд этилаётган она-Ватанимиз таржимаи ҳолининг бир сатри деса бўлади.

Экспонатларни томоша қилувчиларни Хўжайли районидаги Ленин номли колхозда меҳнат қилаётган ўзбек Йўлдош Олломуродов, туркман Қилич Жалилов ва қозоқ Жуманиёз Эшоновларнинг меҳнат фаолияти тўғрисида ҳикоя қилувчи материаллар, айниқса, кўп қизиқтирмоқда. Уларнинг далалари ёнма-ён, бир-бирларига ёрдам беришга ҳамиша шай. Стенддаги фотосуратлар бу уч оғайнининг меҳнат зафарлари, дўстлиги, фронтдаги жасорати тўғрисида ҳикоя қилади.

ИШ АВЖ ОЛМОҚДА

● Темир йўл транспорти қурувчилари шу кунларда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг шонли 60 йиллик тўйини меҳнатда катта зафарлар билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора қизитмоқдалар.

Ҳозир бутун диққат-эътибор Арис билан Ўзбекистон станциялари ўртасидаги темир йўл участкасини электрлаштириш ишларини авж олдириб юборишга қаратилган. Айни маҳалда Ўзбекистон станциясидан Мирзачўл орқали Ховосгача юк ташиш ишларини электр моторларга ўтказиш мўлжалланмоқда.

Юбилейолди меҳнат вахтасида туриб ишлаётган энергетиклар ва қурувчилар локомотив хўжалигини янги электровозлар билан тўлдириш, улар учун депо қуриш, тортиш подстанцияларини ҳамда контакт тармоғининг навбатчи пунктларини қуриш, алоқа линиясини янгилаш каби ишларни ҳам қизғин амалга оширяптилар. Арисдан Ховосгача борадиган линияни 1988 йилда электрлаштириб бўлиш мўлжалланмоқда.

БАЙРАМ ШАРАФИГА

● Навоий шаҳридаги «Фарҳод» маданият саройи ҳузурида бундан саккиз йил муқаддам рус қўшиқлари хори ташкил қилинган эди.

Ҳаваскорлик санъатининг жонкуярларидан бири — Светлана Николаевна Тимченко шу йиллар мобайнида тинимсиз изланиб, аҳил коллектив ярата олди. Эндиликда бу хор коллективини республикамиздаги кўпгина шаҳар ва қишлоқларда яхши танишади.

Яқинда хор коллективи ҳаётида унутилмас воқеа юз берди. Унга «Халқ хори» номи берилди. Бундан руҳланган ҳаваскорлар машғулотларни қизитиб юбордилар. Улар Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб махсус программа тайёрладилар. Куни кеча хор коллективи махсус программа бўйича биринчи концертни тингловчилар эътиборига ҳавола қилди. Концертдан олдин партия ва меҳнат ветеранлари билан учрашув ўтказилди. Томошабинлар ҳаваскорларни қизғин олқишладилар.

БИРГАЛАШИБ УЧИШМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 июль. (ТАСС). Космонавтлар Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков, Владимир Жонибеков, Светлана Савицкая ва Игорь Волк «Салют-7» орбитал илмий станциясининг ичида биргалашиб учишни давом эттирмоқдалар.

Бугунги программада биотехнологик экспериментлар медицина тадқиқотлари, Ер қуруқлиги ва дунё океани акваториясини визуал кузатишлар кўзда тутилган.

«Таврия» установкасида биологик актив моддалар қоришмасини навбатдаги электрофоретик ажратиш ишлари ўтказилди. Бугунги ишдан мақсад грипп турли вирусларининг қобиқларидан гриппга қарши янги самарали вакциналар тайёрлаш учун ғоятда соф препаратлар олишдан иборат бўлди.

Бугун учиш программасининг медицина қисми «Пневматик» ва «Анкета» экспериментларидан иборат бўлди. Шу экспериментлар чоғида одам организмига вазнсизлик шароитининг ноқулай таъсири олдини олиш воситаларининг самарадорлиги аниқланади, учишнинг бошланғич босқичида вестибуляр нохушликларнинг сабаблари тадқиқ этилади.

Учиш нормал ўтмоқда. Светлана Савицкая, Леонид Кизим, Владимир Соловьев, Олег Атьков, Владимир Жонибеков ва Игорь Волкнинг соғлиги яхши ва улар ўзларини дуруст ҳис этмоқдалар.

ПОЛЬШАДА ТАНТАНАЛАР

ВАРШАВА, 21 июль (ТАСС). Бугун бу ерда ПХР Сеймининг Польша қайта тикланган куннинг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский ва мамлакатнинг бошқа раҳбарлари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси, қардош социалистик мамлакатларнинг делегациялари ҳозир бўлдилар.

Мажлисда В. Ярузельский доклад қилди.

Қирқ йил муқаддам Польша озодликка мушарраф бўлди, деди у. Польша Миллий озодлик комитетининг манифести умид ва имкониятлар даври бошланганлигини эълон қилди. Бугун: Польша яшаши керакми ёки йўқми? — деган масала муҳокама қилинаётгани йўқ. «Муваққат давлат» йўқ. «Аланга олиб турган чегара» йўқ. Бу — бизнинг муваффақиятимиз нишонасидир, бизнинг улуғвор тарихий ғалабамиздир.

Халқимиз ҳеч қачон таслим бўлган эмас. У ўзининг ватанпарварлик иродасини, етуклигини ва яшаш қобилиятини исботлади.

Бутун халқнинг фожиали тажрибаси, минглаб маълум ва номаълум солдатлар, партизанлар, қўзғолончилар ва қаршилик ҳаракати жангчиларининг мислсиз қаҳрамонлиги туфайли шу ғалабага эришилди. Биз уларга ҳурмат бажо этамиз ва уларни абадий ёдда тутамиз.

Поляклар диёрида Совет Армиясининг 600 минг жангчиси ҳалок бўлди. Бу — гитлерчилар оккупация қилган бошқа ҳар қандай давлатни озод қилиш учун бўлган курашда ҳалок бўлганлардан кўп эди. 40 йил мобайнида эришган ютуқларимиз шак-шубҳасиздир.

Совет Иттифоқи билан мустаҳкам иттифоқ, қардошларча дўстлик ташқи ва мудофаа сиёсатимизнинг пойдеворидир. Тарих ва ҳозирги замон бу дўстликнинг халқимиз учун бўлган аҳамиятини тасдиқлади.

Социалистик мамлакатларнинг бирлиги муштарак тарихий ғалабамиздир. Тарихимизда биринчи марта бизнинг мустаҳкам сиёсий ва ҳарбий қалқонимиз бор. Польша қўшинлари, Совет Армиясининг ва Варшава Шартномаси бирлашган қуролли кучларининг қудрати чегараларимизда забардаст посбон бўлиб турибди. Бу — иккинчи жаҳон урушининг натижаларини қайтадан кўриб чиқишни кўзловчи телбанамо режалардан самарали ҳимоя қилувчи воситадир.

Жўн стратеглар Польша хусусида турли-туман назарияларни ўртага ташламоқдалар, ҳавойи режаларни тузмоқдалар. Ҳамма янги бемаъни режалар пучга чиқмоқда. Фақат битта ғоя яшамоқда ва ғалаба қилмоқда. — Халқ Польшаси ўзининг ҳозирги, тарихан адолатли чегараларида равнақ топмоқда.

Ялта ва Потсдам қарорларига риоя этиш қитъамиздаги тинчликнинг шартидир, бу қарорлар етмишинчи йиллардаги халқаро битимларда тасдиқланди, Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг якунловчи актида мустаҳкамлаб берилди. Айни вақтда бу — Польша хавфсизлигининг ҳам шартидир. Ҳозир шу принципларга қарши чиқаётган кимсалар ўт билан ўйнашмоқдалар.

Сохта «бирлаштириш» баҳонаси билан Буюк Германия экспансионизми қайта тикланишига йўл қўймаслик — Европадаги тинчликнинг энг муҳим шартларидан биридир. Бунга йўл қўймаслик — Германия империализми бошлаган урушлардан бавосита ёки бевосита азоб чеккан барча халқларнинг муштарак бурчидир. ГФР ғолиблар коалицияси ҳарбий соҳада белгилаб қўйилган чеклашлардан йил сайин олислашиб бораётганини фактлар кўрсатиб турибди. У ҳатто қурол-яроғлар соҳасидаги ўз мажбуриятларини ҳам оёқ ости қилмоқда, шу жумладан стратегик бомбардимончи самолётларни, шунингдек ўртача ва олис радиусда учадиган ракеталарни ишлаб чиқариш ва уларга эга бўлиш ҳуқуқини даъво қилмоқда.

ГФР ўз территориясини Америка ракета-ядро қуролларининг қитъамиздаги энг катта омборига айлантирди, Қўшма Штатларнинг муҳолифлик йўлини кўзловчи империалистик сиёсати аравасига ўзини қўшиб олди. Ҳозирги хавф-хатарнинг моҳияти мана шундан иборат.

Америка империализми ҳозирги дунёдаги илғор ўзгаришларга тўсқинлик қилишга яна бир бор уринди, кескинликни юмшатишни йўққа чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Ҳозирги маъмурият музокараларни барбод қилиш, экономика ва озиқ-овқат соҳасида лўттибозлик, жазо чоралари қўлланиш, бемаза пропаганда ўтказиш йўлига кирди. Қўшма Штатлар ҳатто Вашингтонга Варшавадангина эмас, бошқа жойлардан ҳам юборилаётган ноталар ва хатларга жавоб беришни ҳам эсдан чиқариб қўйди, «салб юриши» жазаваси уларни сўққа қилиб қўймоқда. Ўтган куни Корея ва Доминикана республикаси, кеча Вьетнам уларнинг қаҳрига учраган бўлса, бугун Никарагуа портларига миналар жойлаб кетилмоқда, Гренадага бостириб кирилди, Ливан бомбардимон қилинди, Сальвадор вайрон этилмоқда.

Биз, аввало мамлакатимиз меҳнаткашларининг ватанпарварлиги ва фидойилиги туфайли иқтисодий лўттибозликка бардош бердик, аммо Совет Иттифоқи қардошларча ёрдам бермаганида, социалистик иттифоқчиларимиз хайриҳохлик қилмаганларида бу тазйиққа Польшанинг якка ўзи бардош бериши қийин бўлур эди.

Хўжалик юритишнинг ички ва ташқи шароитлари ўзгармоқда. Халқаро меҳнат тақсимотида қатнашиш миқёси ва шаклларини шу шароитларга мослаштириш зарур. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг яқинда олий даражада Москвада ўтказилган Иқтисодий кенгаши бутун социалистик ҳамдўстликнинг куч ғайратларини бирлаштиришга бағишланди.

Қардош социалистик мамлакатларнинг делегациялари номидан **Н. А. Тихонов** сўзга чиқди. У КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. У. Черненкодан поляк халқига самимий қутловлар ҳамда мамлакатнинг социалистик ривожланишида муваффақият, эсон-омонлик ва бахт-саодат тилаб истаклар билдирди.

Польшанинг қайтадан тикланишига, деди Н. А. Тихонов, нацистлар Германияси тор-мор этилганлиги, мамлакатни Совет Армияси, Польша қўшинларининг солдатлари, қаршилик курашчилари гитлерчи босқинчилардан озод қилганлиги туфайли имконият яратилди. Бунга миллион-миллион polякларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришилди. Польшанинг қайта тикланиши поляк халқининг тарихий тақдиридаги туб бурилиш билан, поляклар диёридаги революцион ўзгартишларнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси — ПБИПнинг тинимсиз фаолияти билан чамбарчас боғланган.

Польша индустриал жиҳатдан ривожланган социалистик давлатга айланди. У ҳақиқий дўстларга ва ишончли иттифоқчиларга эга бўлди, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг актив қатнашчиси, қудратли қалқон Варшава Шартномасининг мустаҳкам бўғини бўлиб қолди, бу шартнома мавжуд адолатли чегараларда Польшанинг хавфсизлигини ва территориал бутунлигини гарантиялаб турибди. Бу чегаралар метиндек мустаҳкамдир. Реваншчиларнинг мазкур чегараларни қайтадан қуриб чиқиш йўлидаги уринишлари мағлубиятга маҳкум этилган. Социалистик Польшанинг овози халқаро майдонда дадил ва салмоқли янграмоқда.

Қирқ йил мобайнида Халқ Польшаси босиб ўтган йўл оғир ва мураккаб бўлганини биз ҳаммамиз яхши биламиз, албатта. Империалистлар мамлакатингизда социализм негизларига путур етказишга, социалистик ривожланишга ҳалақит беришга, уни тескари буриб юборишга неча бор уриндилар.

(Давоми иккинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда, юқори малакали ёш ишчи кадрлар тайёрлашда актив қатнашганликлари, юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техникаси заводининг созловчиси Ш. Т. Абдувосилов, Сирдарё область Оқолтин районидаги «Фарғона» совхоз-техникумининг бригадири И. Акрамов, «Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг катта аппаратчиси Н. К. Вербовой, Жиззах шаҳридаги 1-бинокорлик материаллари комбинати темир-бетон буюмлари заводининг кранчиси Л. В. Жмаева, Қашқадарё область Қарши районидаги «Хонобод» совхозининг бригадири Т. Жўраева, Ўрта Осиё темир йўли Термиз депосининг машинисти В. Г. Макаров, Қорақалпоғистон электр тармоқлари корхонаси Нукус район электр монтёри К. Матниёзов, «Хорезмсовхозводстрой» трестига қарашли Янгибозор қурилиш-монтаж бошқармаси экскаватор машинистлари бригадири Р. К. Муҳаметчин, Андижон сут заводи операторларининг бригадири С. Г. Семенова, «Бухараоблсельстрой» 20-трестига қарашли 1-механизациялашган кўчма колонна сувоқчилар бригадири Р. Темиров, Самарқанддаги «Труд женщин» гилам тўқиш бадиий фабрикасининг каштачиси К. Б. Ҳамидова ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси» фахрий унвони берди.

ПОЛЬШАДА ТАНТАНАЛАР

(Боши биринчи бетда).

Шу мақсад йўлида синфий душман ҳеч нарсадан қайтмаслигини сўнгги йилларнинг воқеалари равшан кўрсатиб турибди. Синфий душман иқтисодий жазо чораларини ишга солмоқда, ўз миқёслари жиҳатидан мислсиз мафкуравий агрессияни авж олдирмоқда, социализмни қоралашга, социалистик тузум негизларига путур етказишга, Польшанинг ўзининг содиқ дўстлари ва иттифоқчиларидан ажратиб қўйишга зўр бериб уринмоқда. Бироқ душманлар қанчалик туҳмат қилмасинлар, халқ Польшасининг ютуқлари айни социалистик принциплар изчил рўёбга чиқарилиши, қардош мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш билан боғлиқ эканлиги фактлигича қолаверади.

Фашизмга қарши шиддатли жанг майдонларида юзага келган қардошлигимиз Совет Иттифоқи билан халқ Польшаси ўртасидаги дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг пухта пойдевори бўлди. Марксизм-ленинизм, социалистик интернационализм принципларига, ҳаётий манфаатлар ва сиёсий мақсадларнинг муштараклигига, суверенитетни ўзаро ҳурмат қилишга асосланган бу муносабатлар ҳамма синовлардан ўтиб, ҳозир ҳам муваффақиятли ривожланмоқда.

КПСС билан ПБИПнинг мустаҳкам баҳамжиҳат ҳаракати шу ҳамкорликнинг белгиловчи омилидир. Социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар каби Совет Иттифоқи ҳам ҳозирги қийинчиликларни бартараф этишда қардош Польшани қатъият билан қўллаб-қувватлаб, унга ҳар томонлама ёрдам беришни ўзининг интернационал бурчи, деб ҳисоблайди.

Халқ ҳокимиятининг 40 йиллигини тез орада ҳамдўстлигимизнинг бошқа давлатлари ҳам нишонлайди. Келгуси йилнинг май ойида эса биз умумий байрамимиз — фашизм устидан қозонилган ва жаҳон тараққиётининг бутун боришига жуда чуқур таъсир ўтказган улуғ Ғалабанинг 40 йиллигини нишонлаймиз.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг иттифоқи социализмнинг хавфсизлиги ишига пишиқ-пухта хизмат қилиб келмоқда. Келгуси йилда бу шартноманинг 30 йиллиги нишонланади. Бу воқеа ҳамдўстлигимизнинг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш белгиси остида ўтишига аминмиз.

Ҳозирги шароитда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг роли ва аҳамияти муттасил ошиб бормоқда. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг яқинда Москвада олий даражада бўлиб ўтган Иқтисодий кенгаши буни очиқ-равшан кўрсатди, бу кенгаш ҳамдўстлигимиз учун, социализмнинг дунёдаги позицияларини мустаҳкамлаш учун чинакам тарихий аҳамиятга эга бўлади.

Кенгаш қардош давлатлар ҳар томонлама ўзаро баҳамжиҳат ҳаракатининг ҳаётий заруратини ва самарадорлигини таъкидлади. Якдиллик билан маъқулланган программавий ҳужжатларда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларнинг экономикасини ва ҳамкорлигини ривожлантиришнинг, шу аср охиригача бўлган даврга мўлжалланган стратегияси асосий йўналишлари белгиланди. Кенгашда ишлаб чиқилган узоқ муддатли стратегия ҳар бир мамлакатнинг миллий манфаатларини ҳамдўстликнинг муштарак мақсадлари билан таркибий равишда уйғунлаштиради. Бу стратегия халқ хўжалиги ва фан-техника соҳасидаги энг муҳим проблемаларни биргаликда ҳал этишга қаратилган.

Иқтисодий интеграцияни ривожлантириш ва чуқурлаштиришнинг кенгаш қатнашчилари маъқуллаган йўли — қардош мамлакатлар ўзаро алоқаларини кенгайтиришнинг, улардаги ички резервларни сафарбар этишнинг мустаҳкам негизидир. Шу билан бирга бу йил мамлакатларимизнинг жипслик ва бирликка, социализмнинг жаҳон майдонидаги позицияларини мустаҳкамлашга бўлган иродаси ифодасидир. Социалистик давлатлар ҳозир ўз олдиларида турган вазифаларни мураккаб ташқи шароитларда ҳал этишларига тўғри келаётганлиги учун ҳам бу нарса айниқса муҳимдир.

Дунёдаги аҳвол жуда кескинлашди, уруш хавфи кучайди, деди сўзини давом эттириб Н. А. Тихонов, бу — тажовузкор империалист кучлар, авало АҚШ сиёсатининг бевосита натижасидир, улар социализмни ўзларининг жаҳон ҳукмронлигига бўлган муддаоларини амалга ошириш йўлидаги энг катта тўсиқ, деб билмоқдалар.

Улар социализмга қарши янги «салб юриши» эълон қилдилар, орқага қайтариб бўлмайдиган нарсани қайтаришдек беҳуда мақсадни кўзладилар. Вашингтон вужудга келган ҳарбий мувозанатни бузишга уринмоқда. У кетма-кет кўп миллиардли ҳарбий программаларни қабул қилмоқда.

Империалист стратегларнинг бошқа қабилдаги мўлжаллари ҳам бор. Социализм мамлакатларини қимматга тушадиган қуролланиш пойгасига тортишга уриниш орқали уларнинг ривожланиш суръатларини секинлаштиришни, моддий ва интеллектуал ресурслардан ўз халқларининг бахт-саодати йўлидаги бунёдкорлик вазифаларни ҳал этиш учун фойдаланишга халақит беришни кўзлаётганликларини улар яширмаяптилар. Империалистик реакция Европада урушдан кейинги чегараларга кўз олайтирмоқда. НАТОга аъзо бўлган баъзи мамлакатларнинг пойтахтларида реваншчилар бош кўтармоқдалар, иккинчи жаҳон уруши якунида вужудга келган ҳақиқий аҳволни шубҳа остига қўяётган кимсалар ошкора рағбатлантирилмоқда.

Бироқ зўравонлик сиёсатининг маддоҳлари, янги чиққан реваншчилар шуни тушуниб оладиган пайт келди: бундай хуружларга жуда қатъий ва кескин зарба бериб келинди ва берилаверади. Иттифоқчи социалистик мамлакатлардан ҳеч кимнинг ҳарбий устунликка эришишига, шу қадар кўп машаққатлар эвазига қўлга киритилган натижаларни ўзгартиришига йўл қўйилмайди!

Шу билан бирга биз: қурол-яроғлар соҳасида мусобақалашиш — бизнинг сиёсатимиз эмас, деб доимо равшан қилиб айтиб келдик ва шундай қилиб айтамиз.

Варшава Шартномаси халқаро майдонда инсониятнинг туб манфаатларига мос бўлиб тушадиган амалий тинчликсеварлик ташаббусларини ишлаб чиқарувчи ролини ўйнамоқда, деб ҳаққоний ифтихор туйғуси билан айта оламиз.

Совет Иттифоқи ядро қуролларини чеклаш ва қисқартириш тўғрисидаги музокараларга тайёр, деб таъкидлади СССР ҳукуматининг бошлиғи, АҚШ ва НАТО Женева музокараларининг барбод бўлишига олиб келган тўсиқларни тугатса, биз шунга яраша иш тутамиз, деб, неча марталаб айтилди. Аммо Американинг Ғарбий Европада, қардош иттифоқдош давлатлар чегаралари ёнида жойлаштириб қўйилган ядровий ракеталари мўлжалга олиб турган бир пайтда Совет Иттифоқи бундай музокаралар олиб боради, деб умид қилаётган кимсалар қаттиқ янглишадилар.

Қуролланиш пойгасининг космосга ёйилишига йўл қўймаслик — ҳозирги энг шошилинч проблемаларнинг биридир. Бу проблемаларни ҳал этишдан ҳамма халқлар баб-баравар манфаатдордир. Шу масала юзасидан музокаралар бошлаш ҳақида Совет Иттифоқининг Қўшма Штатлар ҳукуматига қилган таклифи конкрет характердадир. Совет таклифларининг амалга оширилиши космик фазони ҳарбийлаштиришнинг ҳамма йўлларини абадул абад маҳкам беркитиб қўйиш, космоснинг тинч бўлишини таъминлаш имконини берган бўлур эди.

Варшава Шартномасига аъзо бўлган давлатларнинг Европа қитъасини химиявий қуролдан халос қилиш тўғрисидаги мурожаатига ҳамон амалий жавоб қайтарилгани йўқ. Бу таклиф барча мамлакатларнинг — ҳам социалистик, ҳам капиталистик мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушмайдими, ахир?

Н. А. Тихонов сўзининг охирида бундай деди:. Москвадаги кенгашда қабул қилинган «Тинчликни сақлаб қолиш ва халқаро иқтисодий ҳамкорлик» Декларацияси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатларининг дунёдаги сиёсий ва иқтисодий муносабатларни соғломлаштириш проблемаларига амалий ёндашаётганликларини ифодалайди, мамлакатларимиз барча давлатларнинг тинчлик ва ҳамкорлик шароитида барқарор ривожланишига ялпи интилаётганликларини таъкидлайди.

Сеймнинг тантанали мажлиси поляк коммунистлари, поляк халқи мамлакатдаги социализм ютуқларини ҳимоя қилиш, мустаҳкамлаш ва кўпайтиришга азму қарор берганликларини, Польша СССР билан, бошқа қардош социалистик мамлакатлар билан қардошларча иттифоқ, дўстлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга интилаётганини кўрсатувчи яққол намойиш бўлди.

ВИЗИТ ТУГАДИ

23 июлда КХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Кампучия Халқ Республикаси Министрлар Кенгашининг Раиси Чан Си Совет Иттифоқидан Софияга жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан СССРда бўлди.

(ТАСС).

ИШЧАНЛИК ВА ЖАНГОВАРЛИК РУҲИДА

ТОШКЕНТ ШАҲАР ВА ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ПЛЕНУМЛАРИДАН

Илгари хабар берганимиздек, Тошкент шаҳар ва Қашқадарё область партия комитетларининг пленумлари бўлиб ўтди. Уларда партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1984 йил февраль ва апрель Пленумларининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг йўл-йўриқлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни яхшилаш соҳасида партия ташкилотлари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди. Тошкент шаҳар партия комитети пленумида унинг биринчи секретари У. У. Умаров, Қашқадарё область партия комитетининг пленумида унинг биринчи секретари Н. Т. Туробов ўртоқлар доклад қилдилар. Тошкент шаҳар партия комитетининг пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзоси, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. М. Мусахонов, Қашқадарё область партия комитетининг пленумида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова ўртоқлар қатнашиб, нутқ сўзладилар. Пленумларнинг қатнашчилари коммунистлар, раҳбар кадрлар, барча меҳнаткашлар ишдаги камчиликларни бартараф этиш учун принципиал кураш олиб борадилар, 1984 йил ва, умуман, беш йиллик планлари муваффақиятли бажарилади, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи муносиб ютуқлар билан нишонланади, деб қатъий ишонч билдирдилар. Юксак активлик, партиявий принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид руҳи остида ўтган пленумларда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ТОШКЕНТ

ЮКСАК МАСЪУЛИЯТ ТУЙҒУСИ

ТОШКЕНТ шаҳар партия комитетининг пленуми қатнашчилари шуни алоҳида таъкидладиларки, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюросига хос новаторлик ва ижодкорлик, ленинча иш услуби яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ўзининг ёрқин аксини топди. Унда партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш бўйича республика партия ташкилотидаги ишнинг аҳволи ва муаммолари объектив ва ҳаққоний равишда, принципиал позицияда туриб таҳлил қилиб берилди. Албатта, дейишди нотиқлар, Ўзбекистон пойтахтининг экономикаси, фан ва маданияти умуман муваффақиятли ривожланаётганлигини таъкидлаш лозим. Бу, аввало, ленинча миллий сиёсат, Тошкентни табиий офатдан кейин тиклаш мобайнида ёрқин кўринган қардош социалистик республикалар, барча совет халқлари, буюк рус халқининг катта ёрдами натижасидир. Бу «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси созловчиси М. Туропов, тўқимачилик комбинати ишчиси Е. Губина, 6-қурилиш тресги бригада бошлиғи С. Котов, 5-таксопарк ҳайдовчиси М. Шангареев, кинорежиссёр Ш. Аббосов, Нефть ва газ конлари геологияси ва разведка қилиш институти директори А. Акромхўжаев ва бошқа кўплаб коммунистларни ўз сафларида бирлаштирган мардона ишчилар синфи, зиёлиларнинг фидокорона меҳнати мевасидир.

— Шу билан бирга, — деди У. Умаров, — экономика, маданият, қурилиш ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда Тошкент шаҳар партия комитети, бир қатор район партия комитетларининг фаолияти партия съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари талабларига етарли жавоб бермаётир. Беш йиллик мобайнида асосий фондлар 21,5 процент ўсгани ҳолда ишлаб чиқариш ҳажми бор-йўғи 16,3 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатлари сусайди. Айниқса, Акмал Икромов, Киров, Куйбишев, Ленин, Октябрь, Собир Раҳимов, Фрунзе районларида қолоқликка йўл қўйилмоқда. Шаҳар саноат корхоналарини реконструкциялаш ва техника жиҳатидан қайта қуроллантириш мақсадларига ўтган уч йил мобайнида 476 миллион сўм маблағ сарфланди. Аммо тўла механизациялашган ва автоматлаштирилган мана шу янги-янги поток линиялар тўла қувват билан ишлатилиши таъминланмаётир.

Кейинги йилларда Тошкент тўқимачилик комбинати коллективининг социал-иқтисодий тараққиётига эътибор кучайтирилди. Корхона кенг кўламда реконструкцияланмоқда. Унинг яқинида уй-жой массивлари, социал-маданий ва маиший объектлар, мактаблар қурилди. Корхонанинг асосий ишлаб чиқариш фонди 21 процент ошди. Аммо маҳсулот ҳажми эса ўсмаётир. Корхона раҳбарлари, партия комитети ишчи кучи етишмаслигини баҳона қилиб, ишлаб чиқаришда кескин бурилиш ясаш йўлида зарур чора-тадбирларни кўрмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида давлат планларига қайта-қайта тузатишлар киритиш, уларни камайтириш томонига ўзгартириш практикаси кескин қораланди. Бу принципиал танқидий мулоҳаза шаҳардаги бир қатор саноат корхоналари раҳбарларининг, планлаштириш органларининг иш услубига ҳам тааллуқлидир.

Чунончи, «Средазкабель» бирлашмаси, экскаватор ва тўқимачилик машинасозлиги заводлари, ёғ-мой комбинати раҳбарлари шундай иш қилганликлари пленумда принципиал танқид қилинди.

Докладчи ва нотиқлар вужудга келтирилган илмий ишлаб чиқариш потенциалидан оқилона фойдаланиш фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш суръатларини тезлаштириш хусусида кўп гап юритилиб, амалда бу соҳа билан узвий ва изчил шуғулланилмаётганини таъкидлаб ўтдилар. Ижтимоий ишлаб чиқаришнинг кўламлари ошиб бораётган ҳозирги шароитда фан-техника ютуқлари меҳнат унумдорлигини оширишнинг, маҳсулот сифатини яхшилашнинг, унинг ҳажмини кўпайтиришнинг салмоқли резервидир. Музокарада сўзга чиққан 2-уйсозлик комбинати пардозловчиси Р. Саламатина, 3-автокомбинат ҳайдовчиси М. Омонов, Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи ишчиси Е. Маршалов, тўқимачилик комбинати мастер ёрдамчиси С. Исаевалар пленум эътиборини тартиб ва интизомни янада мустаҳкамлаш, меҳнат коллективларида яхши маънавий муҳит яратиш, хом ашё таъминоти билан мунтазам шуғулланиш, ҳар бир коммунистдан берилган топшириқ ижросини қаттиқ туриб талаб қилишга қаратдилар.

Пленумда транспортдаги нуқсонлар алоҳида кўрсатиб ўтилди. Тошкент темир йўл узелини такомиллаштириш ишлари пайсалга солинаётганлиги танқид қилинди. Бу аҳолига пассажир хизмати кўрсатишнинг, бутун ишлаб чиқариш ва илмий-техника потенциалининг бир меъёрдаги фаолиятига салбий таъсир қилмоқда. Меҳнаткашларнинг қатъий эътирозларига қарамай, шаҳарда электр ва автомобиль пассажир транспорти ишида сезиларли ўзгариш юз бермаётир. Айрим район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, тегишли ташкилотлар ҳаракатдаги составдан қониқарсиз фойдаланиш, ҳаракат графигига риоя қилмаслик, хизмат кўрсатиш маданиятининг пастлиги, транспорт воситаларидан шахсий мақсадларда фойдаланиш ҳоллари билан муросасизлик қилиб келмоқдалар. Пленумда Тошкент пассажир автотранспорти бош бошқармасининг бошлиғи Ж. Шораҳмедов, трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи В. Загуменновлар ҳаққли равишда танқид қилинди.

Қурувчи ташкилотлар ишидаги нуқсонлар ҳам ҳаққли эътирозлар келтириб чиқармоқда. Кўпинча капитал қурилиш суръатларининг пастлиги, объектлар чала-чулпа топширилиши туфайли асосий фондларни, уй-жойларни, маданий-маиший объектларни қуриш, корхонани реконструкциялаш муддатлари чўзилиб кетмоқда. 2- ва 4-уйсозлик комбинатлари қураётган уйлар сифати ҳамон паст. Қурилиш ташкилотларининг кўпчилиги план топшириқларини уддалай олмаётир. Айниқса, «Главташкентстрой» бўлинмаларида меҳнат унумдорлигининг ўсиши иш ҳақининг ўсиш суръатларидан орқада қолмоқда. Пленумда турли ниқоблар остида маъмурий бинолар қуриш, уларга ортиқча зеб бериш сингари ярамас практика давом этаётганлиги ошкора танқид қилинди. Айрим партия комитетлари, шаҳар халқ контроли комитети капитал қурилишда давлат интизомини, план интизомини, ижро интизомини бузиш ҳолларига қарши қатъият билан кураш олиб бормаётирлар. Тошкент ва унинг атроф зонасини ривожлантиришнинг бош плани қониқарсиз бажарилмоқда. Қурилиш ташкилотларида кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, талон-торож қилиш фактлари тез-тез учраб тураётганлиги ташвишлидир. «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг собиқ бош директори Р. Нодиров, «Химчистка» фабрикасининг собиқ директори В. Скрипка, Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрининг собиқ ўринбосари А. Ўринбоевлар ўз фаолиятларида ана шундай нуқсонларга йўл қўйганликлари учун жиддий партиявий жазо олдилар. Тўқимачилик комбинати, тўқимачилик машинасозлиги заводи, Тошкент мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари ҳам кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш сингари ярамас қусурлардан тамомила қутилиб олганлари йўқ.

Алдамчилик, нопоклик социалистик мулкни ўғирлаш ва талон-торож қилиш сингари ҳолларнинг содир бўлиши учун қулай имконият яратиб беради. Бу кадрларда топширилган иш учун масъулиятни тарбиялаш билан етарли шуғулланилмаганлигининг оқибатидир. Шунингдек, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш борасидаги камчилик ва нуқсонлар ҳам кўрсатиб ўтилди. Шаҳар бозорларида ва магазинларда сабзавот, мева билан савдо қилиш ишини тартибга солиш масалаларига катта эътибор берилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида кўрсатиб ўтилганидек, иқтисодий тараққиёт ва социал ҳаётдаги кўпчилик камчиликлар идеологик, оммавий-сиёсий ишларнинг савияси қандай эканлиги билан боғлиқдир. Шаҳар партия комитети, унинг пропаганда ва агитация бўлими коммунистларга, раҳбар кадрларга ўз ғоявий-назарий тайёргарлигини ошириш учун талабчанликни кучайтиришлари лозим. Кўпинча партия сиёсий маорифи, ўқувнинг бошқа оммавий формаларидаги машғулотлар кадрларда юксак ахлоқий-маънавий фазилатларни шакллантиришдан ажралган ҳолда олиб борилмоқда. Оммавий-сиёсий тарбияда фан, маданият муассасалари, ўқув юртлари имкониятларидан етарли фойдаланилмаётир. Ёшларни интернационал ва совет ватанпарварлиги руҳида тарбиялаш, буржуа идеологияси ва ахлоқига, истеъмолчилик психологиясига, зарарли расм-русмлар ва анъаналарга қарши кураш изчил, юксак савияда олиб борилмоғи даркор.

Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари А. Фозилбеков, Киров район партия комитетининг иккинчи секретари А. Сергеев, Ленин район ижроия комитетининг раиси Т. Ҳайдаров, «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари Х. Шагиев ва бошқа нотиқлар ишда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар экономикага, маданий қурилишнинг барча жабҳаларига партия раҳбарлиги бирмунча бўшаштириб юборилганлиги билан боғлиқ эканлигини кўрсатиб, ҳамма жойда ленинча иш услуби ва методларини қарор топтириш, кадрларни танлаш, жой-жойига тўғри қўйиш ва тарбиялаш масалалари билан изчил шуғулланиш, партиявий ишда коллегиалликни қатъий қарор топтириш, танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш лозимлигига эътиборни қаратдилар. Касаба союз, комсомол ташкилотларига раҳбарлик, улар фаолияти самарадорлигини ошириш ғоят муҳим вазифалар эканлиги кўрсатиб ўтилди.

С. МУҲИДДИНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАРШИ

ПАРТИЯ ИНТИЗОМИ — МУҚАДДАС

ҚАШҚАДАРЁ область партия комитетининг пленумида партия ва давлат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар билан ишлашни тубдан яхшилаш, партия ташкилотлари фаолиятининг изчиллигини таъминлаш, иш услуби ва методини такомиллаштиришга катта эътибор берилди. Областда халқ хўжалигини юксалтириш ва маданий қурилишда бир қатор ютуқлар қўлга киритилган бўлса-да, кейинги йилларда область партия ташкилоти фаолиятида катта хатоликларга йўл қўйилди. Хусусан, бу ерда дабдабабозлик, мешчанлик кайфияти вужудга келди. Раҳбарликнинг коллегиаллик нормалари, кадрлар сиёсатининг ленинча принциплари қўпол равишда бузилди. Маҳаллийчилик, ошна-оғайнигарчилик авж олди. Область партия ташкилоти собиқ раҳбарларининг иш услубидаги мақтанчоқлик, калондимоғлик ёмон оқибатларга олиб келди. Сохта обрў изидан қувиш, қўшиб ёзишлар ёрдамида эришилган «муваффақиятлар» кўкларга кўтарилар, суиистеъмол ва кўзбўямачиликка йўл қўйган кишилар ҳимоя қилиниб, иззат-ҳурматда бўлларди. Буларнинг ҳаммаси Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида ҳаққоний равишда қораланди.

Қарши район партия комитетининг биринчи секретари Т. Хидиров, «Каршистрой» бошқармаси партия комитетининг секретари С. Усмонов, Ульянов районидаги 18-совхоз директори Ш. Ҳақназаров ўртоқлар ўз сўзларида шуни таъкидладиларки, бундай иш услуби экономикага салбий таъсир кўрсатмай қолмади. Бошқача айтганда, катта моддий ва маънавий зарар етказди. Кейинги уч йилда область халқ хўжалигини ривожлантиришга республиканинг бошқа областларига қараганда анча кўп маблағ сарфланди, лекин амалда бу маблағлар кутилган самарани бермади. Кўп қурилишларга ҳаддан зиёд капитал маблағлар сочиб юборилди. Саноат ишлаб чиқаришида план ва шартнома мажбуриятларини бажармайдиган корхоналар сони муттасил ўсиб борди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ҳам жиддий камчиликлар содир бўлди. Маҳсулот етиштириш ҳажми ўсмади. Беш йиллик бошидан буён ортиқча куйгани ва тола чиқиши камайгани ҳисобига 250 минг тоннадан ортиқ пахта чиқим қилинди.

Пленум қатнашчилари экономика соҳасида рўй берган камчиликларни бартараф қилиш масалаларига алоҳида эътибор бердилар. Фондлар самарадорлиги 43 процент камайиб кетди. Қувватлардан фойдаланиш ночор аҳволга тушиб қолди. Ўтган йили Косон ёғ-экстракция заводида қувватларнинг 40 процентидангина фойдаланилди. Қатор корхоналар беш йиллик бошлангандан буён планларни сурункасига бажармаётирлар.

Область корхоналарида планларни камайтириш ҳисобига ишлаб чиқариш-техника кўрсаткичларини яхшилашга интилишдек ярoқсиз практикага амал қилиб келинди. Область план комиссиясининг (раиси Ш. Бозоров) кўзи ўнгида йўл қўйилган бундай камчиликлар қимматга тушди. Ўтган йили Шўртан газ бошқармасида ишлаб чиқариш плани камайтириш томонига икки марта ўзгартирилди. Планнинг бажарилишига шу тариқа эришилди. Ишчи ва хизматчиларга 80 минг сўм мукофот тўланди. СССР Газ саноати министрлиги социалистик мусобақада бу коллективга учинчи ўринни берди. Хўш, корхона партия ташкилоти, қолаверса Қарши шаҳар партия комитетининг принципиаллиги қаерда қолди? Шартнома интизомининг аҳволи жиддий ташвиш туғдирмоқда. Белгиланган турдаги маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан назорат сусайтириб юборилган. Оқибатда беш йиллик бошлангандан бери 1,7 миллиард кубометр табиий газ, 99 минг тонна олтингугурт, 52 минг тонна пахта толаси, 34 минг тоннага яқин ўсимлик мойи ва бошқа маҳсулотлар оз тайёрланди.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришдаги мавжуд аҳвол ҳам талабга жавоб бермайди. Корхоналарнинг 40 проценти ҳамон бундай моллар ишлаб чиқаришга жалб қилинмаган. Областда ўтган йили сарфланган ҳар бир сўм ҳисобига атиги 67 тийин ёки республика ўртача кўрсаткичидан икки марта кам шундай буюмлар ишлаб чиқарилди.

Корхоналарнинг партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари маҳсулот сифатини оширишга, турларини кўпайтиришга кам эътибор беряптилар. Кейинги уч йилда сифатсиз тайёрланган маҳсулотлар учун 695 та раддия олинди. Маҳсулот сифати айниқса Қарши тикувчилик фабрикаси (директори Р. Раҳмонова), Шаҳрисабздаги «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикаси (директори Г. Зайниддинова)да жуда пасайиб кетди. «Кашкадарьязаготхлопкопром» бирлашмасининг собиқ раҳбари Юсуф Бегматовнинг ишга масъулиятсизлик билан муносабатда бўлганлиги оқибатида кейинги йилларда тола олиш камайиб кетди. Бирлашма заводлари ва пунктларида қўшиб ёзиш ҳамда йирик ҳажмдаги ўғирликлар авж олди. Порахўрлик билан шуғулланган кишилар эндиликда жиноий жавобгарликка тортилди. Область партия комитети бюроси бу аҳволни чуқур таҳлил қилди. Ишни ўз ҳолига ташлаб қўйгани, ошириб ёзиш ва кўзбўямачиликка йўл қўйгани учун Ю. Бегматов партия сафидан чиқарилди ва ишдан бўшатилди.

Пленумда 7-қурилиш-монтаж бошқармаси бетончиси В. Марченко, область ижроия комитети раиси Т. Сахатов, Баҳористон район партия комитетининг биринчи секретари С. Аметов ва бошқалар капитал қурилишдаги катта нуқсонларни тилга олдилар. Область асосий фондларни ишга тушириш, уй-жой қурилиши ва янги ерларни ўзлаштириш беш йиллик топшириқларини бажармаяпти. Шу йилнинг ўтган олти ойида меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 91 процентда қолди. Шуниси ачинарлики, иш ҳақининг ўсиши меҳнат унумдорлиги суръатидан анча баланд, шуларнинг оқибатида беш йилликнинг уч ярим йилида 13-қурилиш, «Узбекгазжилстрой» тресги, «Каршистепстрой» бирлашмаси ва Қарши уйсозлик комбинати 170 минг квадрат метр кам уй-жой биноси қуриб бердилар. Бу 4200 оила янги квартира ололмайди деган гапдир.

Қарши шаҳрида уй-жой тақсимотидаги чалкашликларга тоқат қилиб бўлмайди. Коттежлар қурилиши билан машғул бўлиб кетишди. Бунда Қарши шаҳар партия комитети, унинг биринчи секретари Я. Илиади ҳам айбдордир. У кўп вақт шу вазифада ишлаётганига қарамай камчиликларга муросасозлик билан қаради.

Пленумда қанчадан-қанча тугалланмаган қурилишлар, бригада пудрати ва хўжалик ҳисобини жорий қилишда сусткашлик мавжудлиги, капитал қурилишда партия ва давлат интизоми бузилаётганлиги учун область партия комитети қурилиш бўлими мудири Т. Нуриддинов, область ижроия комитети раисининг ўринбосари О. Суяров ўртоқлар адресига жиддий танқидий мулоҳазалар айтилди.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш — муҳим вазифалардан бири. Инкор этмаймиз: бу соҳада анча ишлар қилинди. Бироқ кейинги пайтларда фавқулодда жиддий воқеалар содир бўлди. Суғориладиган ерлар қадрланмади. Экинларнинг ҳосилдорлиги паст. Алмашлаб экиш тўлиқ жорий қилинмаяпти. Айниқса Нишон, У. Юсупов, Баҳористон, Муборак, Чироқчи, Шаҳрисабз районларида алмашлаб экиш 50 процентни ҳам ташкил қилмайди.

Қарши чўли ингичка толали пахта етиштириладиган йирик районга айлантирилиши керак. Оғизда гап кўп. Амалда-чи? Афсуски, бу борадаги ишларда ҳам кўзбўямачилик фактлари бор. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумида кўрсатиб ўтилганидек, Қарши чўлини комплекс ўзлаштиришда қатор камчиликлар мавжуд. 55 та совхознинг биронтаси ҳам бош план асосида тўла қуриб битказилмаган. Кўпгина хўжаликларда ҳанузгача клуб, ҳаммом, медицина муассасалари, болалар боғчалари йўқ.

«Оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш, план ва мажбуриятларни ошириб бажариш — интернационал бурчимиз. Бироқ айрим район партия комитетлари пахтадан мўл ҳосил етиштириш ва хом ашё сифатини оширишга панжа орасидан қараяптилар. Кадрларга нисбатан талабчанлик бўшаштириб юборилган. Бу соҳада қўшиб ёзишлар авж олиб кетди. Кейинги саккиз йилда областда пахта тайёрлаш ҳажми 43 процент ўсди. Тола ажратиб олиш эса 4,9 процент камайган. Минбарга кўтарилган Нишон районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг бригада бошлиғи Г. Узоқова, область комсомол комитетининг биринчи секретари М. Саидмуродовалар ошириб ёзишлар, кўзбўямачиликлар маҳсулот сифатига катта зиён етказаётганлигини ачиниш билан таъкидладилар.

Айниқса, ошириб ёзиш пахта ва маккажўхори дони етиштиришда кенг ёйилган. Биргина ўтган йили 200 минг тонна пахта тўртинчи сортга топширилди. Бу умумий тайёрланган пахтанинг 32 процентини ташкил этади. Партия ташкилотлари талабчанликни бўшаштирганликлари натижасида областнинг кўплаб районларида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда ҳам ошириб ёзишлар, амалий иш ўрнига алдамчилик ва кўзбўямачиликка йўл қўйилди. Баъзи турдаги чорва маҳсулотлари тайёрлашда давлат талабларига хилоф иш тутилди. Хўжалик органларининг магазинларидан сариёғ сотиб олиб сут ўрнига топшириши, иш ҳақи ҳисобидан мол сотиб олиб, гўштга топшириш каби ярoқсиз тажриба колхоз, совхозларга катта иқтисодий зарар келтирди. Биргина Китоб районы хўжаликлари бундан икки миллион сўм зарар кўрдилар. Наҳотки бу райком ва унинг биринчи секретари Қ. Мансуровни ташвишлантирмаса?

Қатор хўжаликларда самарасиз харажатлар ортиб борди. Маҳсулот таннархи қимматлашди. Саккиз йил ичида пахтанинг таннархи 1,3 баравар ортиб кетди. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, унинг бошлиғи З. Асроров ва агросаноат бирлашмалари раҳбарлари аҳволни кўриб-билиб турсалар ҳам томошабин бўлиб юрдилар.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида В. И. Ленин порахўрлик революция ва янги тузумнинг хавфли душмани эканини уқтирган эди. Областда уй-жойларни тақсимлаш, ўрта ва олий ўқув юртларига қабул қилиш, камёб дори-дармонлар олиш учун ҳам пора олиш ҳоллари юз берган. Партия комитетлари, обкомнинг маъмурий органлар бўлими (мудири В. Тарасов) ички органларни кадрлар билан мустаҳкамлаш юзасидан зарур чоралар кўрмади.

Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Янгича урф-одатларнинг жорий этилишига бефарқ муносабатда бўлинди. Идеология ишининг самарадорлигини ошириш керак. Кўпдан кўп қарорлар қабул қилинади-ю, уларнинг ижроси назорат қилинмайди. Шу каби масалалар хусусида нотиқлар — Қарши вагон депоси бригадири Р. Вишнякова, область ҳунар-техника таълими бошқармаси бошлиғи С. Зоиров, Шаҳрисабз район «Госкомсельхозтехника» бирлашмаси партия ташкилоти секретари М. Марцишевскаялар куйиниб гапирдилар. Партиявий раҳбарликнинг моҳияти, савияси даставвал кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, танқид ҳамда ўз-ўзини танқидни ривожлантириш, қарорларнинг ижросини текшириш даражасига боғлиқ. Бошқарувнинг бирон бўғинида бўшашувчиликка йўл қўйилса, жиддий хатолар юз бериши турган гап. Областда кадрлар сиёсатининг ленинча принциплари қўпол равишда бузилгани шунинг оқибатидир. Хизмат вазифасини суиистеъмол қилган область ижроия комитетининг собиқ раиси Б. Элбоев ўз болалари учун данғиллама уйлар қурди. Унинг ўринбосари А. Мустафоев ҳам шу йўлдан борди. Ижроия комитет секретари Б. Умиров нопок одам бўлиб чиқди. Район партия комитетларининг собиқ биринчи секретарлари Н. Ҳикматов, Т. Тиллаев, Ж. Хушназаров, А. Умиров, Х. Ҳолиқов, И. Очилов ва бошқалар кўзбўямачилик, алдамчилик билан шуғулландилар. Улар ишдан олиниб қаттиқ жазоландилар. Кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш масалалари пленумда чуқур таҳлил этилди, ишни кескин яхшилашга қаратилган мулоҳаза ва таклифлар билдирилди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ҚАРДОШЛИК САҲИФАЛАРИ

Тожикистон ССР Хўжанд райони ва Ўзбекистон ССР Ўзбекистон райони меҳнат аҳли ўртасидаги социалистик мусобақа 50 йилдан бери давом этмоқда. Бу йиллар ичида ҳар икки районда ҳам халқ хўжалигининг барча соҳаларида мислсиз улкан муваффақиятлар қўлга киритилди. Ўзаро меҳнат беллашуви тожик ва ўзбек халқларининг дўстлиги, қардошлиги ва ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга ҳар томонлама хизмат қилмоқда.

Яқинда Хўжанд ва Ўзбекистон районлари партия, совет, хўжалик органларининг масъул ходимлари, пахтакорлар, чорвадорлар, сабзавоткорлар, боғбон-соҳибкорлар ва мусобақа ҳакамлари бўлган «Тожикистони Совети», «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Совет Ўзбекистони», «Совет Тожикистони» газеталарининг вакиллари учрашдилар. Улар ҳар икки районда ҳам хушнудлик билан кутиб олиндилар. Мусобақадошлар вакиллари меҳнаткашлар билан қизғин мулоқотда бўлдилар, мусобақа шартларининг бажарилиши билан танишдилар.

Қуйида газеталарнинг махсус мухбирлари қутлуғ юбилей арафасида икки қардош халқ ўртасидаги социалистик мусобақанинг бошланиши, авж олдирилиши, ўзаро ҳамкорликнинг ҳаётбахш қудрати туфайли эришилган ютуқлар ҳақида ҳикоя қиладилар.

1. Илк қадамлар

Ўзбек ва тожик халқларининг дўстлиги, ҳамкорлиги жуда қадим замонларга бориб тақалади. Улар йиллар давомида ёнма-ён яшаб, бирга ишлаганлар, бирга ижод қилганлар. Бир халқнинг ютуғи иккинчисининг ютуғи бўлган. Бир бирларига ўргатишган, дўстларидан ўрганишган. Яшаш тарзимиз, урф одатларимизнинг муштараклиги ҳам шундан. Тожикистон халқ шоири Боқи Раҳимзода:

> **Дунёда халқларни осон фарқ қилмоқ,**
> **Бизларни фарқ қилмоқ мушкулдир**
> **бироқ.**
> **Кўрганлар сўрарлар таажжуб ила:**
> **«Ўзбекмисан, ё тожик, айтгил,**
> **эй ўртоқ!»**

деса, Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом икки халқнинг дўстлиги, қон-қариндошлигини, жондошлигини:

> **Яқин қуда-қудағай, қадим-қадимдан**
> **буён,**
> **Бирининг ўғли тожик, келини ўзбек**
> **қизи.**
> **Отаси фарғоналик, модараш аз**
> **Бадахшон,**
> **Она тилиси тожик, аммо ўзбекдир ўзи.**

Улуғ Октябрь социалистик революциясигина ўзбекларга ҳам, тожикларга ҳам кенг истиқбол йўлларини очиб берди. Икки буюк халқ инқилоб берган ҳурлик туфайли тенглар ичра тенг бўлиб, фаровон ҳаёт қуриш йўлида елка-ма-елка мардонавор қадам ташлаш шарафига муяссар бўлдилар. Уларнинг азалий дўстлиги янгича мазмун ва маъно кашф этди. Ўтган йиллар ичида эришган буюк ғалабаларимиз замирида дўстликнинг улуғвор қудрати намоён.

Инқилобдан кейинги дастлабки беш йилликлар даврида Ўзбекистонда ҳам, Тожикистонда ҳам буюк ўзгаришлар амалга оширилди. Эркин, ижодий ишлаш, ўз меҳнати самарасидан баҳраманд бўлиш шарафига муяссар бўлган Ўрта Осиё халқлари барча жабҳаларда қувончли ютуқларни қўлга кирита бошладилар. Қатор новаторлар етишиб чиқди. Буни социализм қурилишининг қудратли қуроли бўлмиш социалистик мусобақанинг самараси, шарофати дейиш мумкин. Социалистик мусобақа туфайли ўша давр учун катта аҳамият касб этган анъаналар, ташаббуслар, янгиликлар, тажрибалар оммалашди. Бир кишининг, бир коллективнинг бугунги ютуғи эртага барчанинг мулкига айланди.

1934 йилда Ўрта Осиё республикалари ташкил этилганлигининг 10 йиллиги кенг нишонланди. Йил бошиданоқ барча ерда шонли санани муносиб кутиб олиш харакати авж олиб кетди. Байрамга муносиб туҳфа тайёрлашга аҳд қилган бунёдкорлар янада унумлироқ самаралироқ ишлай бошладилар. Ана шу даврда юбилей шарафига олинган план ва социалистик мажбуриятларни бажаришда умумхалқ социалистик мусобақаси муҳим роль ўйнади. Шу йили кўплар қатори Ўзбекистон ва Тожикистон республикалари меҳнаткашлари ўртасида ҳам дастлабки социалистик мусобақа шартлари имзоланди. Шартномага Ўзбекистон номидан республика Компартияси Марказий Комитетининг секретари Акмал Икромов, Марказий ижроия комитетининг раиси Йўлдош Охунбобоев, Тожикистон томонидан Марказий ижроия комитетининг раиси Пўлат Бобожонов, Вализода ва бошқа арбоблар имзо чекдилар.

«Известия» газетаси икки пахтакор республика меҳнаткашларининг мусобақасини ўз саҳифаларида кенг ёритиб борди. Шартга кўра, иккала республикада олиб борилаётган ишлар, ғўза парваришидаги кўрилаётган тадбирлар, яхши самара бераётган илғор тажрибалар ҳақида ҳар ойда икки марта газета редакциясига маълумот бериб турилардн. Чоп этилган материаллар эса илғор тажрибаларнинг оммалашувида муҳим роль ўйнар эди.

Мусобақа шартларига кўра, Ўзбекистон 1934 йили 866 минг тонна, Тожикистон 60670 тонна пахта етиштиришни мўлжалланган эди. Шартномада чигит экиш фан-техника ютуқларини кенг қўлланиш ҳосилни йиғиб-териб олиш муддатлари ҳам ўз ифодасини топган.

Эзгуликнинг қаноти бор дейишади. Ўзбек ва тожик халқлари бошлаб берган қутлуғ анъана «оқ олтин» етиштирувчи барча республикаларда ҳам меҳнат беллашувларининг кенг қулоч ёйишига сабаб бўлди. Пахтакор республикалар бир-бирлари билан азалдан давом этиб келаётган дўстлик ипларини қаттиқроқ боғладилар. Мўл, сифатли ва таннархи арзон пахта етиштириш учун умумхалқ кураши қизғин авж олиб кетди. Мусобақа шартларини тўла бажарган, меҳнатда юксак кўрсаткичларни қўлга киритиб, ўзаро беллашувда ютиб чиққан республика заршуносларининг иш методларини кенг пропаганда қилиш, оммалаштириш йўли билан уларни барча ерда қарор топишини таъминлаш мақсадида ғолиб республикада пахтакорларнинг слётини ўтказиш анъанага айланиб қолди. Шундай қилиб социалистик мусобақа фақат пойгадангина иборат бўлиб қолмай ўқиш, ўрганиш, маҳорат мактабига айланди.

Кейинчалик унинг ҳаётбахш тўлқини областлар районлар хўжаликлар, бригадаларни қамраб олди. Пахтакорлар мусобақасига боғбонлар, соҳибкорлар, сабзавоткорлар ва чорвадорлар ҳам қўшилдилар. Бу йил ўзининг шонли 50 йиллигини нишонлайдиган Ўзбекистон ССРнинг Ўзбекистон райони ва Тожикистон ССРнинг Хўжанд райони ўртасидаги анъанавий меҳнат беллашуви ҳам шу даврда юзага келди.

Тожикистонлик машҳур пахтакор, колхоз ишлаб чиқаришининг ташаббускорларидан бири Саидхўжа Ўринхўжаев бошлиқ бир группа пахтакорлар Ўзбекистондаги қўшни Қўқон (ҳозирги Ўзбекистон) районига борадилар. Далалардаги учрашувлар чоғида ўзбекистонлик пахта усталарининг мўл ҳосил етиштириш борасидаги ибратли ишлари билан танишадилар. Ўзларининг тажрибаларини ўртоқлашадилар. Ана шу мулоқотлар чоғида тажриба алмашишни янада яхшилаш мақсадида ўзаро социалистик мусобақани йўлга қўйиш зарурати туғилади.

Хўжандлик қишлоқ меҳнатчиларининг Қўқон райони ҳамкасбларига ёзган мактубларида жумладан шундай дейилади: «Ўртоқлар, Қўқон райони колхозчилари! Биз бу мактубни ёзиш жараёнида сизнинг районингизни танлаб, пахта ҳосилдорлигини ошириш мақсадида сизларга мурожаат қилишимиз тасодифий эмас, Сиз Ўртоқ Осиёда пахтангиз билан фахр этишингизни яхши биламиз. «Оқ олтин»дан жаҳонда мисли кўрилмаган даражада мўл ҳосил ўндиряпсиз. Сиз пахта туфайли ҳақиқий большевистик колхозлар бунёд этаяпсиз, колхозчиларингиз фаровон ҳаёт йўлига илдам қадам қўймоқдалар. Колхозларингиз. уста пахтакорларингиз шуҳрати Ўрта Осиё республикалари бўйлаб кенг таралмоқда. Биз бу йил Америка пахтасининг ҳар гектаридан 14.4 центнердан ҳосил кўтариб, сизлардан бир оз орқада қолдик. Аммо миср навидан сизларникидан ошиқроқ — 15,9 центнердан ҳосил ундирдик. Бунга ҳатто Мисрнинг ўзида ҳам эришилмаган.

Аммо биз бу билан хотиржам бўлмаймиз. Пахта ҳосилдорлигини яна ҳам ошириш, Совет Иттифоқини пахта мустақиллигини таъминлаш учун курашяпмиз. Биз мамлакатимизда энг юқори ҳосилдорликка эришиш, районимизни, мўл-кўл «оқ олтин» етиштириш бўйича энг олдинги сафларга олиб чиқишга қарор қилдик. Мақсадимиз шу йилнинг ўзида пахта ҳосилдорлигини 30 процент кўпайтиришдир. Бунга эришиш учун қўлимиздан келадиган барча ишни қиламиз. Шу муносабат билан биз сизни, Қўқон райони колхозчиларини пахта ҳосилдорлигини бу йил 1933 йилга нисбатан 30 процент кўпайтириш ва Ватанимиз экономикасининг қимматбаҳо хом ашёга бўладиган талабини тўлароқ қондиришга ҳисса қўшиш учун социалистик мусобақага даъват этамиз...»

Сўнгра мактубда пахта етиштириш агротехникаси тўғрисида қимматли фикр мулоҳазалар билдирилиб, ўз ерларида олиб борилаётган ибратли ишлар ва унинг самаралари ҳақида гапирилган. Мавжуд ерларнинг ўзига хос хусусиятлари, шундай шароитда асосан нималарга эътибор бериш лозимлигини таъкидлашган. Айниқса ғўзани суғоришнинг самарали усуллари ҳақида қимматли фикрлар айтилган:

«Бизнинг шароитимизда сув танқислигини енгиб экинни оби-тобида суғориш катта аҳамиятга эгадир. Шу боисдан ҳар бир томчи сувни ҳосилдорликни оширишга хизмат қилдирмоғимиз, бунинг учун барча ерда самарали усулларни жорий этишимиз лозим. Илғор сувчиларнинг тажрибасидан кенг фойдаланиш, маҳоратни тинмай ошириб бориш керак. Биз бу ўринда Жўра Бобокалонов, Тожибой Файзий, Абдуқаҳҳор Боқиев, Қобил Саркорга ўхшаган агрономлар, юқори ҳосил дарғаларининг маслаҳатига ҳамиша амал қиламиз.

Биз юксак ҳосил кўтариш учун кураш жараёнида одамларни тарбиялаш, кадрларни чиниқтириш техникани ишимизда кенг қўлланишни асосий вазифа деб биламиз. «Большевик» колхозининг агротехниги Қўзиев комсомоллар ҳисобидан тўртта малакали агротехник тайёрлашга аҳд қилди. Шу боисдан тузилган мусобақа шартномасига яна бир моддани қўшмоқчимиз: пахта учун курашиш билан бирга иродали жасур, хушёр билимдон, техника ихлосмандларини тарбиялашни ўз зиммамизга оламиз.

Қўқонликлар бу мурожаатга якдиллик билан қўшилдилар. Фарғона водийси заршунослари ҳам мўл-кўл «оқ олтин» етиштириш йўлида ишга киришиб кетдилар. Ҳамма ерда план ва социалистик мажбуриятларни бажариш учун қизғин кураш бошланди ва у тобора қувончли самаралар бера бошлади.

Ҳ. АСКАР,
«Тожикистони Совети» мухбири.
К. МУҲИДДИНОВ,
«Ҳақиқати Ўзбекистон» мухбири.
К. РИХСИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

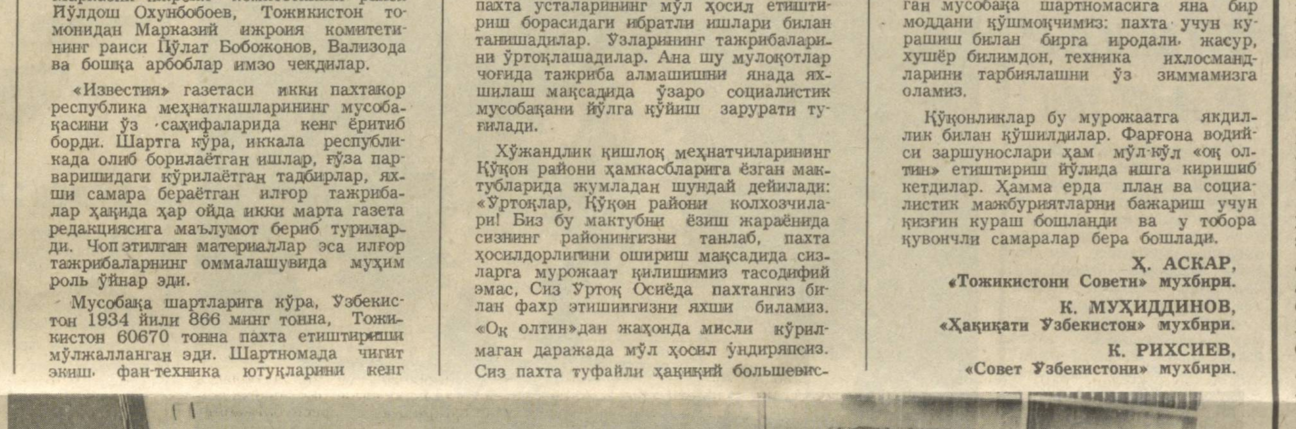

Суратда: Ўзбекистон райони ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Хўжанд район партия комитетида ўзаро фикр алмашмоқдалар.

дала ишлари КУНДАЛИГИ

ҒАРАМЛАР КЎПАЙМОҚДА

● Москва районидаги «Шарқ юлдузи» колхозининг Ҳ. Холматов бошлиқ бригадаси аъзолари юбилей йилида икки йиллик ем-хашак тайёрлаш мажбуриятини олишган.

Комсомол-ёшлардан тузилган зарбдор бригада азаматлари масъулиятни дилдан ҳис этиб мардона меҳнат қилмоқдалар. Олимжон Турдиалиев, Тўхтасин Бурхонов, Қаҳҳорали Рўзиев, Қаҳрамон Маҳкамов сингари ёшлар ўзаро беллашувда ғолиблик қилишмоқда. Шу туфайли кунига кўзда тутилган 4 тонна ўрнига 6—7 тонна пичан жамғарилляпти.

Зарбдор бригада аъзолари зовур, канал соҳилларидаги ўт-ўланларни ҳам ўриб олишмоқда. Айни вақтда олмазор ва токзордаги ўтлар ҳам нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиняпти. Улар жойида қуритилиб сўнг чорва фермаларига ташиб олинмоқда. Дағал-хашакни фермаларга элтиш, пичанни юклаш механизмлар ёрдамида бажариляпти. Учта автомашина, иккита трактор транспорти ва бошқа агрегатлар юксак унумларда ишлатилмоқда.

Бригада аъзоларининг самарали меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароит яратилган. Ҳар куни икки маҳал иссиқ овқат ташкил этилган Газета-журналлар билан танишиш, шахмат-шашка билан ўйнашга ҳам имконият бор. Ғайратли ёшларнинг иши доимо колхоз партия ташкилотининг диққат-эътиборида. Ғолиблар рағбатлантирилиб, пичан ўримида қатнашаётганларнинг иш ҳақлари ўз вақтида бериб бориляпти.

— Фидокорона меҳнат ўз самарасини беряпти. Ҳозиргача 430 тоннадан зиёд дағал хашак жамғарилди, — дейди ем-хашак тайёрлаш бригадасининг бошлиғи Ҳусанбой Холматов. — Яна бир зўр берсак 170 тонна дағал-хашак жамғариб кўзланган маррани эгаллаймиз.

Ҳ. РУСТАМОВ.

●

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН МИҚДОРИДА

● Ёзёвон районидаги Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари икки йиллик миқдорда ем-хашак жамғариш юзасидан бошланган ташаббусга қўшилиб, астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Ҳозиргача пландаги 1625 тонна ўрнига 1700 тонна дағал хашак жамғарилди. Бунинг 600 тоннасини сомон, 210 тоннасини эса беда пичани ташкил этади. Бундан ташқари 1860 тонна сенаж ҳам бостирилди.

Айни кунларда яна минг тонна дағал хашак жамғариш учун қизғин кураш давом этмоқда. Бу ишда 50 кишилик комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари мардона меҳнат қилишмоқда.

Коммунист Жўрабой Худойберганов бошлиқ бригада аъзолари 90 гектар ерга дон учун, 140 гектар ерга силос учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 90 центнердан дон, 420 центнердан силосбоп кўкпоя етиштириш мақсадида экинларни меҳр билан парваришқилишяпти. Бу йил пландаги 4200 тонна ўрнига 8.500 тонна силос бостириш кўзда тутилмоқда. Долимбой Умаров бошлиқ бригадада экилган 20 гектар ердаги хашаки лавлагидан 2 минг тонна ҳосил етиштириш юзасидан кураш олиб борилмоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

●

60 ЦЕНТНЕР УЧУН

● Хива районидаги Фрунзе номли колхозининг агроном Раҳимбой Собиров бошлиқ 10-бригадаси заршунослари юбилей йилида 102 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган.

Бригаданинг 63 нафар аъзоси пудрат асосида ишлаб, ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Ҳозирга қадар ғўза қатор ораларига 4 марта комплекс ишлов берилди.

Ҳар доимгидек механизаторлар ғўза парваришида жонбозлик кўрсатишмоқда. Коммунист Ўринбой Ибодуллаев, Ибодулла Сафоевлар ўз агрегатларини юксак унумларда ишлатиб, кунлик нормаларини 1,5—2 ҳисса қилиб бажаришяпти.

Чилла суви — тилла суви дейди халқимиз. Тажрибали сувчилардан Собир Худойберганов, Бекдурди Сафоев, Қиличбой Салаевларнинг ҳар бири кунига 3—4 гектар майдондаги ғўзани қондириб суғоришмоқда.

Шунингдек, райондаги «Партия XXII съезди» колхозининг район партия комитети бюро аъзоси Қурбонбой Йўлдошев ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Машариф Мавлонов бошлиқ 60 центнерчи бригадаларида ҳам мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланмоқда.

И. ЭШЧОНОВ.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МЕҲНАТ ҒАЙРАТИ ЎСГАН ВАЗИЯТДА

ГАВАНА. Кубанинг Сьенфуэгос вилояти меҳнат ғайрат-шижоати ўсган бир вазиятда миллий қўзғолон кунини кутиб олмоқда. Корхона ва қурилишлар, агросаноат комплекслари ва қишлоқ хўжалик кооперативларининг раҳбарлари 26 июлда нишонланадиган миллий байрам шарафига олинган ишлаб чиқариш мажбуриятлари муддатидан олдин тўла ва ошириб бажарилганлиги тўғрисида рапорт бермоқдалар.

Байрамолди кунларида вилоятнинг кўп районларида янги мактаб, касалхона, магазин, стадионлар ва туристик марказлар очилмоқда. Байрам арафасида узоқ жойлардаги бир қанча посёлкалар электрлаштирилди. Уларнинг кўпи пойтахт ва Озодлик оролининг бошқа шаҳарлари билан биринчи марта телефон орқали алоқа боғлади.

Сьенфуэгос шаҳрининг ўзида ҳам ҳамма шоду хуррам. Шаҳар кўчалари миллий байроқлар ва плакатлар билан безатилган. Бу плакатларда 1953 йилда Батиста диктаторлик режимининг таянчи бўлган Монкада казармаси Фидель Кастро бошчилигидаги бир тўда ватанпарварлар томонидан штурм қилинганлигининг тарихий аҳамияти таъкидлаб ўтилади.

МУСТАҲКАМ ҲАМКОРЛИК АСОСИДА

ВАРШАВА. Польша станоксозлари чет эллардаги буюртмачилар учун мўлжалланган хилма-хил машина-ускуналар ишлаб чиқариш суръатини оширмоқдалар. Ҳозирги вақтда ПХР халқ хўжалигининг ана шу муҳим тармоғи тайёрлаб бераётган маҳсулот 80 дан ортиқ мамлакатга, шу жумладан Совет Иттифоқига юборилмоқда.

Жаҳон бозорларида станокка талаб-эҳтиёж камайиб бораётган ҳозирги мураккаб даврда ҳам Польша саноати металл ишлаш саноати учун станоклар, автоматлаштирилган линиялар учун комплекс ускуналар, шунингдек айрим узел ва агрегатлар ишлаб чиқаришни давом эттирмоқда. Қуйидаги факт буни тасдиқлайди. ПХР ташқи савдо министрлигининг маълумотларига қараганда, кейинги йилларда Польша станокларини экспорт қилиш тўрт баравар кўпайди. Польша Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг Социалистик иқтисодий интеграция программасини амалга оширишда қатнашаётганлиги туфайли бунга эришилди.

Афғонистон дафтаридан

1. ЙЎЛ ОЧИҚ

Душманлар йўлнинг шу участкасини бежиз танламаганлар: Чап томонда қоялар тик кўтарилган, ўнг томон эса жарлик бўлиб, шувуллаб жилға оқмоқда. Босмачилар йўл бетининг чеккасини портлатиб туширибдилар, шунинг учун халқ хўжалик юкларини ортган Афғонистон машиналари карвони тўхтаб қолди. На орқага буриладиган, на айланиб ўтадиган жой бор эди. — Юк машиналари тутқун бўлиб қолди.

Шунда афғонистонлик ҳайдовчилар ёрдам сўраб совет жангчиларига мурожаат этдилар. Подполковник Георгий Сергеевич Гиль қўл остидаги жангчилар уларга ёрдам бергани ошиқдилар. Солдатлар бузилган йўлни метрма-метр тиклаб бордилар. Оддий аскар А. Степанов, ефрейтор О. Мишин, кичик сержантлардан А. Шумаков, Н. Швецов ва бошқа кўп кишилар қизғин меҳнат қилдилар. Кечга бориб йўл тикланиб бўлди. Шундай қилиб, Афғонистон машиналари карвони яна йўлга тушиб кетди.

2. ЗИЁГУЛНИНГ ҲАЁТИ ҚУТҚАРИБ ҚОЛИНДИ

Афғонистонлик ёшгина жувон Зиёгул Аҳмаджон тоғда фалокатга йўлиқиб оғир аҳволда совет медицина муассасаларидан бирига келтирилди. Хирург офицер М. Кобиашвили, анестезиолог врач А. Лесько, медицина ҳамширалари Т. Федун ва Е. Айдарова операция столи ёнига келдилар. Мураккаб операция бир соат давом қилди. Операция чоғида қуйиш учун янги қон керак бўлиб қолди, медиклар майор В. Гусаров командирлик қилаётган бўлинмаларнинг жангчиларига ёрдам сўраб мурожаат этдилар. Оддий аскарлар М. Бадалян, И. Бивал, С. Сбитнев қони шу группадан бўлиб чиқди. Ана шу кишилар донор бўлдилар.

Жувоннинг ҳаёти учун кураш яна узоқ давом этди. Уч медицина ҳамшираси, уч Татьяна — Гейсенко, Федун ва Солошенкони палатада кечаю-кундуз кўриш мумкин эди. Шуларнинг меҳрибончиликлари туфайли Зиёгул оёққа туриб кетди.

Аёл уйига кетаётганида қавм-қариндошлари Зиёгулни ва уни даволаган кишиларни муборакбод қилдилар. Бугун уларнинг ҳаётида бахтиёр кун эди.

АДРдаги совет қўшинлари чекланган контингенти.
(ТАСС мухбири).

ПЕНТАГОННИНГ ЯНГИ РЕКОРД БЮДЖЕТИ

ВАШИНГТОН. (ТАСС) «Вашингтон пост» газетаси хабар беради: Пентагон АҚШ конгресси 1985 молия йилининг рекорд ҳарбий бюджетини тасдиқлашини кутмасдан келгуси ҳафтада 1986 йилнинг янада катта ҳажмли бюджетини ишлаб чиқишга киришади.

«Вашингтон пост» газетаси таъкидлаб ўтганидек, мудофаа ресурслари соҳасида иш олиб борувчи кенгашнинг мажлисларида қатнашувчилар сони ҳар қачонгидан кўра кўпайди. Бу кенгаш келгуси йил ҳарбий бюджетининг лойиҳаларини тайёрлайди. Турли ҳарбий министрликлар ва қўшин турларининг раҳбарларидан 35 киши ажратиб бериш талаб қилинаётган маблағларнинг миқдорини кўпайтириш борасида бир-биридан ўзиб кетишга ҳаракат қилмоқда.

Ҳозирги вақтда, деб уқтиради газета, армия, ҳарбий-ҳаво кучлари ва ҳарбий-денгиз кучлари бу йил аввало қуролларнинг оддий турларини — янги танк, ҳарбий кема ва самолётлар сонини кўпайтиришни талаб қиладилар. АҚШ мудофаа министри К. Уайнбергер анъанага кўра, ядровий ҳарбий программаларни ўз «оталиғи»га олади.

«Эркин дунё» қиёфаси

ИШСИЗЛИК ФОЖИАСИ

Америка Қўшма Штатларида ҳар йили 27 мингдан ортиқ киши ўз жонига қасд қилиб оламдан кўз юммоқда. Америка матбуотининг ёзишича, фақат шу йилнинг ўзидагина мамлакатнинг 30 минг граждани энг «сўнгги чора»га қўл уруши мумкин эмиш...

Океан ортида инсон ҳуқуқлари тўғрисида оғиз кўпиртирилиб, инсонпарварлик, инсон шахсини ҳурмат қилиш, озодлик ва шу сингари дабдабали сўзлар янграмоқда. Капитализмнинг ташвиқот машинаси буржуа демократияси гўё барча кишиларнинг ҳуқуқлари ва озодлигини жуда яхши таъминлайди, деган ҳавойи гапларни зўр бериб тарқатмоқда. Бироқ бундай беҳуда сафсаталарни бир чеккага йиғиштириб қўйиб, Ғарб матбуотида босилаётган фактларга мурожаат этилса ҳам ушбу риёкорлик тилёғламаликлари сариқ чақага арзимаслигини ҳамда капитал ҳукмрон жойларда инсон ҳуқуқлари қай аҳволда эканлигини тасаввур қилиш қийин эмас.

Шу ўринда яхшиси инсоннинг энг оддий ҳуқуқи — меҳнат қилиш ҳуқуқига тўхталиб ўтайлик. Халқаро меҳнат ташкилоти экспертларининг маълумотига кўра, иқтисодий ҳамкорлик ва ривожланиш ташкилотига кирувчи 24 капиталистик мамлакатда ҳозир 35 миллион «ортиқча киши» бор. Қўшма Штатларнинг ўзида ишсизлик рекорд даражага — 12 миллион кишига етган. Бу ишсизларнинг кўпчилиги эртанги кунга бўлган ишончни, бирон-бир иш топиш умидини буткул йўқотган.

Америкалик таниқли экономист, Жонс Гопкинс университетининг профессори Харви Бреннер ҳисоблашича, ишсизликнинг атиги 1 процент кўпайиши қотиллик сонини 5,7 процент, ўзини-ўзи ўлдиришлар сонини эса 4,1 процент кўпайтиради. Иш ўрнини йўқотиш вужудга келтирган чуқур руҳий тушкунлик эса оғир касалликлар кўпайишига сабаб бўлмоқда. Бундай ҳоллар эркаклар орасида 4,3 процентни, хотин-қизлар ўртасида 2,3 процентни ташкил қилади.

Яқинда АҚШ конгрессининг бирлашган иқтисодий комиссияси учун тайёрланган махсус тадқиқотдан маълум бўлишича, ишсизликнинг юксак даражаси 700 мингга яқин америкалик ишчи ва хизматчининг бевақт ўлимига сабаб бўлади. Яқин йилларда юрак ўйноғи, мияга қон қуйилиши ва буйрак касаллигидан нобуд бўлган кишилар эпидемия миқёсига етиб боради. Бундан ташқари мамлакатда руҳий касалликлар, ўз-ўзини ўлдириш ҳоллари ҳаддан ташқари кучайиб кетади. Жиноятчилик янада авж олиши тахмин қилинмоқда. Бреннер маълумотларига кўра, 1973—74 йиллардаги иқтисодий кризис салкам 210 минг америкаликни ҳаётдан олиб кетган. Саксонинчи йиллар бошларидаги чуқур таназзулнинг оқибатлари бундан ҳам фожиалироқ бўлади.

Рейган маъмуриятининг сиёсати натижасида Америка экономикаси кечираётган иқтисодий қийинчиликлар юз минглаб кишиларга ҳалокатли таъсир кўрсатмоқда. Ҳозир қарийб 40 миллион америкалик расмий равишда белгилаб қўйилган «камбағаллик чизиғи»дан ҳам қуйида чор-ночор кун кечираётир. Капиталистик дунёнинг энг бой мамлакатида қарийб 3 миллион киши оч, 3 миллион киши эса уйсиздир.

Буржуа маддоҳлари «эркин дунё»да чуқур илдиз отиб кеттан бу иллатларни инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги уйдирмалар билан яшира олмайдилар. Ҳар йили АҚШда 27 мингдан ортиқ кишининг ўз жонига қасд қилаётганлиги ҳам бунга яна бир мисолдир.

А. РЎЗИЕВ.

ЯНГИЛИКЛАР

МАДАНИЯТ ХАБАРЛАРИ

Маорифчилар ютуғи

◆ **Элликқалъа районн маорифчилари Қорақалпоғистон АССРда биринчи бўлиб мактаблар ремонти ишларини тўла ва сифатли тамомладилар.**

Райондаги қирқ иккита умумтаълим мактаби жорий ва капитал ремонтдан чиқарилди. Шунингдек, учта мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати, учта болалар боғча-ясли бинолари тахт қилиб қўйилди. Ремонт даврида фан кабинетлари, ўқув устахоналари қайта жиҳозланди. Умумтаълим мактаблари ва мактабдан ташқари муассасаларни муддатидан анча олдин ремонтдан чиқарилишига барча педагогика коллективлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Элликқалъалик маорифчилар ҳозирги кунда пионерларнинг кўнгилли дам олишлари учун катта иш олиб бормоқдалар. Айни пайтда 18 та пионер лагери ва «Меҳнат-роҳат» лагерида 2400 ўқувчи ёзни соз ўтказмоқда.

А. ИСКАНДАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар пости бошлиғи.

Ёшлар ташаббуси

◆ **Ғиждувон районидаги Куйбишев номли ўрта мактабни битириб чиққан ёшлар бутун синф билан «Коммунизм» колхозида қолиб ишлашга қарор қилдилар.**

Улар ўқиш даврида ғўзаларни ягана қилиш, ипак қурти боқаётган ота-оналарга кўмаклашиш, ферма ҳамда механизация парки иши билан яқиндан танишиш жараёнида, меҳнат дарсларида кўп нарсаларни ўрганиб олдилар.

Яқингинада мактаб партасида ўтирган навқирон йигит қизлар бугун сувчи, чопиқчи, сут-товар фермасида соғувчи. Техникага ихлосманд ёшларнинг бир қисми эса қишлоқ ҳунар-техника билим юртида тракторчилик касбини эгаллаб қайтишга аҳд қилди.

Куйбишев номли мактаб битирувчиларининг бу ташаббуси райондаги бошқа мактабларга ҳам ёйилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Олимани хотирлаб

◆ **Тошкентда республика Фанлар академиясининг академиги Ҳ. С. Сулаймонова хотирасига бағишланган илмий-назарий конференция бўлиб ўтди.**

Уни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг давлат, бошқариш ва ҳуқуқ ривожланишининг қонуниятлари илмий кенгаши билан И. Мўминов номли фалсафа ва ҳуқуқ институти, Ҳ. Сулаймонова номидаги суд экспертизаси илмий-текшириш институти ва В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университетининг юридик факультети уюштирди. Сўзга чиққанлар ўзбек олимасининг ҳуқуқшунослик фанини ривожлантиришга қўшган муносиб ҳиссаси, унинг жамоатчилик фаолияти тўғрисида гапирдилар.

Т. СОЛИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Китоблар оламида

НАФОСАТ НАМУНАСИ

ЎЗБЕК совет санъатшунослик илми кейинги йилларда салмоқли муваффақиятларга эришди. Санъатшунос олимлар бадиий меросимиз — қадимги мўътабар қўлёзмаларни зийнатлаш учун яратилган нафис мўъжаз расм — миниатюраларни ўрганиш, энг яхши намуналарини нашр қилиш соҳасида кўзга кўринарли ишларни амалга оширишди. Шу маънода халқаро миқёсда юксак баҳоланган, тўрт марта катта тиражда нашр қилинган «Бобирнома» расмлари» «Алишер Навоий достонларига ишланган расмлар», «Шарқ миниатюралари», «Ўрта Осиё миниатюралари», «Алишер Навоий асарларига ишланган расмлар» каби ажойиб альбомларнинг номларини эслаш ўринлидир.

Шарқ миниатюра санъатини ўрганишда марҳум профессор Ҳамид Сулаймон ва Фозила Сулаймонова фаолиятлари, улар томонидан тартиб берилган альбомлар кенг китобхонлар ва гўзаллик шайдоларининг алоҳида эътиборига сазовор бўлди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси «Фан» нашриёти яқинда чоп этган «Амир Ҳусрав Деҳлавий асарларига ишланган расмлар» альбоми шу олимларнинг катта хизматлари натижасида юзага келган бўлиб, бу нашр барча санъат мухлисларини беҳад қувонтирди. Альбом Ҳамид Сулаймон ва Фозила Сулаймоновалар тузган бошқа асарлар каби ўзига хос гўзалликка эга. У махсус нафосат мажмуаси бўлиб, санъат мухлисларини, китобат санъати шайдоларини жуда хурсанд қилди. Чунки, альбом туфайли турли хазиналардан жамланиб, юқори савияда чоп этилган беназир нафис расмлар рангли нусхалари мухлислар шахсий кутубхоналаридан, тадқиқот столи ёнидан ёки ижодкорлар устахоналаридан жой олиши мумкин.

Альбом ўзбек, рус ва инглиз тилларидаги муқаддима ва икки қисм: расмлар ва мўътабар қўлёзма зийнатлари намуналаридан иборат. Унинг охирида қўлёзма ҳамда расмлар рўйхати илова қилинган. Альбомда улуғ ҳинд шоири Амир Ҳусрав Деҳлавий асарлари қўлёзмаларининг Париждаги миллий кутубхонада, Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳридаги Саларжанг ва Деҳлидаги миллий музейда, Ленинграддаги Салтиков-Шчедрин номли Давлат халқ кутубхонасида, Бокудаги Қўлёзмалар фондида ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтида сақланаётган ноёб йигирма бир нусхадан танлаб олинган саксон беш расм ва ўттиз иккита шамс, сарлавҳа ва зарварақ каби китобат зийнатлари бор. Мазкур расмлар ва китобат зийнатлари XIV—XVII асрлар давомида йирик маданият марказлари бўлмиш Бухоро, Ҳирот, Табриз, Шероз каби шаҳарларда турли наққошлар, рассомлар ва музаҳҳиблар томонидан яратилган, улар китобат санъати нодир обидаларидан ҳисобланади.

АЛЬБОМДА ўрин олган расмлар аввал ҳам бошқа мутахассислар томонидан қисман чоп этилган эди. Лекин ҳозир бу нашрлар жуда камёб ёки уларни топиш қийин. Шунинг учун ҳам бу расмларнинг юксак полиграфик савияда яна бир бор чоп этилишини қўллаган ҳолда, альбомда илк бор эълон қилинаётган расмлар ва китобат зийнатларининг алоҳида бадиий-илмий аҳамиятга молик эканлигини таъкидлаш зарур. Айниқса, Шарқшунослик институтида сақланаётган XIV асрга таалluқли «Хамса»нинг энг қадимий расмли қўлёзмасидан олинган тасвирларнинг Шарқ миниатюра санъати тараққиётида жуда катта роль ўйнаганини алоҳида қайд этса арзийди. Бу расмларнинг композицион лўндалиги, ҳолатларнинг табиийлиги ва таъсирчанлиги, ранглар самимийлиги кишини ўзига ром этади.

Камолиддин Беҳзод даҳоси намоён бўлган олти расм мазкур альбомга алоҳида нафосат бахш этиб турибди. Бу асарлар кенг жамоатчилик ва мутахассислар томонидан тан олинган жаҳон тасвирий санъати дурдоналаридан саналади. Расмларда улуғ ўзбек шоири Алишер Навоий ҳомийлиги ва тарбиясидан баҳраманд бўлган, XV аср охирида Ҳиротдаги Беҳзод бошлиқ тенгсиз мусаввирлар асарларига хос бўлган юксак бадиий хусусиятлар — тарҳининг пухталиги, рангларнинг ажойиб уйғунлиги ва мутаносиблиги, чизиқларнинг нозиклиги ва мусиқавийлиги, нақшларнинг нафосати билан бир қаторда образларнинг кўтаринки поэтик руҳий ҳолатининг ифода усули ҳамон китобхонни ҳайратга солади, унга чексиз эстетик завқ бағишлайди.

Альбомдаги бошқа расмлар ва китобат зийнатлари ҳам юксак санъат намунаси бўлиб, улар Шарқ тасвирий санъати, миниатюра мактаблари ҳар бирининг ўзига хос бадиий хусусиятлари мавжуд эканлигидан гувоҳлик беради. Умуман, бу расмлар ва қўлёзма зийнатлари Амир Ҳусрав асарлари Ўрта Шарқ миниатюра рассомчилиги тараққиётида муҳим ўрин тутганлигини яққол намойиш этади. Қолаверса, улуғ шоирнинг бой поэтик мероси — шеърий девонлари, эпик достонлари — маснавийлар ҳамда бошқа кўплаб асарлари фақат Ҳиндистоннинг форс тилидаги бадиий адабиёти тараққиётига эмас, балки, миниатюра санъати тараққиётига ҳам самарали таъсир этган.

Улуғ шоир асарларида тараннум қилинган илғор, инсонпарварлик ғоялари тасвирий санъат намояндаларини, кўплаб мусаввирларни илҳомлантирди. Амир Ҳусрав Деҳлавий асарлари қўлёзмаларига асрлар давомида яратилган нафис, мўъжаз расмлар Ўрта Осиё ва Ҳиндистоннинг маданий, адабий ва бадиий ҳамкорлиги самараси бўлиб, халқларимиз маданий алоқаларининг зарварақларини ташкил қилади. Мазкур альбомнинг чоп этилиши натижасида жуда қимматли ва бой манбалар илмий муомалага киритилди.

БИЗ УШБУ ажойиб альбомнинг яратилишини республикамиз бадиий маданиятида ўзига хос воқеа, деб биламиз. Шу билан бирга альбомни мутолаа қилиш жараёнида айрим мулоҳазалар туғилиши ҳам табиий. Масалан, «Бобирнома расмлари» альбомидаги каби ҳар бир тасвирга ихчам изоҳ берилса, бизнингча, кенг китобхонлар учун расмлар сюжети янада тушунарли бўлар эди. Техник хато натижаси бўлса керак, расмлар ва расмлар рўйхатидаги рақамлар орасида фарқ пайдо бўлиб қолган. Бу жузъий хато альбомни тузган муаллифларнинг катта хизматларини таъкидлашга тўсиқ бўлолмайди, албатта.

Хулоса сифатида шуни айтиш мумкинки, «Амир Хусрав Деҳлавий асарларига ишланган расмлар» альбомининг юксак полиграфик савияда чоп этилиши республикамизда Шарқ миниатюра санъатини янада чуқурроқ ўрганишга даъват этади.

Чингиз АҲМАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ рассоми.
Абдумажид МАДРАИМОВ,
санъатшунослик кандидати.

ФАН ВА ТЕХНИКА ОЛАМИДА

ИЛМИЙ ЕЧИМЛАР САМАРАСИ

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институтининг олимлари оз хом ашёдан фойдаланиб, ғоятда пишиқ бетон тайёрлаш янги технологиясини ишлаб чиқдилар.

Маълумки бетон рационал тарзда олинган қовиштирувчи модда, тўлдиргич модда ва махсус қўшимча моддалар қоришмасидан иборат бўлади. Асосий компонент — цемент пишиқлиги жиҳатидан бир неча маркага ажралади. Бетоннинг хоссаси ҳам шунинг сифатига боғлиқ бўлади. Лекин юқори маркали цемент қиммат туради, уни тайёрлаш технологияси ниҳоятда мураккаб. Шундай экан, одатдаги цементдан пишиқлиги оширилган бетон тайёрлаб бўлмасмикан? Олий мактаб мутахассислари бу саволга ижобий жавоб қайтардилар.

Сув билан цемент озгина юза актив модда қўшилгани ҳолда бирга-бир нисбатда қориштирилди ва ҳосил қилинган қоришма институтда ясалган пулсланувчи ротор аппаратга жойлаштирилди. Бетон айни шу жойда зарур хоссаларга эга бўлади. Тўлқин оқимда хом ашё цемент зарраларининг бир-бирига урилишида ҳамда уларга гидравлик таъсир остида, шунингдек дириллаб турган сувда пайдо бўлувчи ҳаво пуфакчаларининг ўзаро таъсир жараёнида майдаланади. Натижада цемент мураккаб техник мосламаларсиз яна майдаланади. Сувнинг физик-химик хоссалари ҳам ўзгаради — унинг таркибида ишқор моддаси ортади ва бу ҳам тайёр маҳсулот сифатига ижобий таъсир кўрсатади.

Шулар натижасида бетоннинг пишиқлиги ортишидан ташқари, одатдаги технологиядан пишиқлик ҳосил қилиш жараёнини тезлатиш учун олинган қоришмани буғлаш заруратига ҳам эҳтиёж қолмайди. Табиий шароитларда пишиқлик ортиши 28 кунга чўзилади.

Янги усул одатдаги цемент асосида олий марка бетон ҳосил қилишга имкон беради. Унинг ёрдамида тайёр конструкцияларнинг вазни озайишига, қирқими кичрайишига эришилади. Пишиқлик ортиши ҳисобига металл арматура ишлатиш камаяди.

Бу технология «Ташкентдорстрой» трестида, «Москерамзитобетон» ишлаб чиқариш бирлашмасида, Москвадаги 23-темир-бетон буюмлар заводида, бошқа корхоналарда кенг кўламда ишлатилмоқда. Заводнинг ўзидагина 15—20 процент бетон тежалди. Илгари буғлаш учун зарур энергияга кетадиган маблағлар озаяди. Чунки 1 тонна цементга шунча шартли ёқилғини сарфлашга тўғри келарди.

Тошкентлик олимлар ечими натижаларини жорий этиш давлатга ўнлаб миллион сўмни, кўпдан-кўп хом ашёни, энергияни тежаб беради. Улар яратган қурилмага Англия, АҚШ, ГФР, бошқа мамлакатларда патент олинди. Техника фанлари докторлари, профессорлар А. А. Муталлибов, Н. Р. Рашидов, доцент О. Д. Мурашов, техника фанлари кандидати, доцент Л. М. Шварцман ишлаб чиққан бу ечим СССР Давлат мукофотини олишга қўйилди. (ЎзТАГ).

ДЕҲҚОН ОРОМГОҲИ

Хоразм область Урганч районидаги «Комсомол» колхози дала шийпонларининг файзи, тароватн, гавжум ҳаётини кўпчилик ҳавас қилади.

Яқинда хўжаликнинг Отажон Йўлдошев бошлиқ пахтачилик бригадаси шийпонида ўтказилган кеча кўпчиликнинг эсида қоладиган катта маросим бўлди. У ерда Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 60 йиллик юбилейи олдидан мароқли суҳбат уюштирилди. Областдан келган лекторлар ва олимлар республикамиз босиб ўтган қаҳрамонона йўллар тўғрисида батафсил ҳикоя қилиб беришди.

Хўжаликнинг бу илғор коллективи ихтиёридаги дала шийпони пахтакорларнинг чинакам дам олиш жойига айланган. Бу ерда деҳқонларнинг ишдан сўнг ором олишлари учун ҳамма шароит яратилган.

Бу йил бригада коллективи катта маррани кўзлаб турибди. Хўжалик бўйича ўтказилаётган социалистик мусобақада ҳамиша ғолиблик қилиб келаётган бригада аъзолари юбилей йилида 40 центнерлик «оқ олтин» хирмони кўтаришга аҳд қилишган. Суратда: бригада дала шийпонининг бир манзараси акс эттирилган.

А. Йўлдошев фотоси (ЎзТАГ).

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

МАРРАДА БИРИНЧИ

Москвада кучли спортчилар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида республикамиз вакиллари муваффақиятли беллашдилар. Жумладан, тошкентлик Александр Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуришда 49,15 метр натижа кўрсатиб маррада биринчи бўлди. Андижонлик моҳир югурувчи Замира Зайцева 1500 метрли масофани 4 минут 0,50 секундда босиб ўтиб, ғолиблик супасининг биринчи поғонасига кўтарилди.

«ДЎСТЛИК—84»

ҒАЛАБА ЗАВҚИ

Социалистик мамлакатлар спортчилари ўртасида ўтказилаётган халқаро мусобақалар қизғин давом этмоқда. Будапештда классик кураш баҳсида тошкентлик К. Фаткуллин ғалаба қозониб, мухлисларни қувонтирган эди. Софияда эса эркин кураш бўйича беллашувлар якунланди. Республикамиз моҳир курашчилари, жаҳон чемпионлари Арсен Фадзаев билан Аслан Хадарцевлар ҳам муваффақият қозонишиб, ғалаба завқидан баҳраманд бўлдилар.

ҚАЙИҚ ҲАЙДАШ:

КУЧЛИЛАР САФИДА

Тракай шаҳрида студентлар Бутуниттифоқ спорт ўйинлари программаси бўйича ўтказилган мусобақада республикамиз вакиллари умумкоманда ҳисобида 331 очко тўплаб, кучли олтиликдан жой олдилар. Шахсий ҳисобда байдарка ҳайдаш бўйича тошкентлик Т. Левина 1500 метрли масофани биринчи бўлиб босиб ўтди. 500 метрли масофа бўйлаб каноэда эшкак эшган тошкентлик В. Устинович учинчи ўринни олди.

МЕРГАНЛИК:

АНИҚ НИШОНЛАР

Фрунзеда Ўрта Осиё республикалари, Қозоғистон ва Озарбайжон мерганлари ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида республикамиз спортчилари умумкоманда ҳисобида яна биринчи ўринни олишди. Шахсий ҳисобда тошкентлик С. Красношчек 581 очко тўплаб, ҳаракатдаги нишонни бехато уришда ғалаба қозонди. Унинг ҳамшаҳри Е. Бойко билан П. Ушаковлар кумуш медаль совриндори бўлишди.

ҲОДИСА

БЎРИ ИЗИДАН

● **Нуроталиклар Турсун бобони жуда яхши билишади. Овчиликда донг қозонган бу киши ўғли Худойбердини ҳам уста овчи қилиб етиштирди.**

Овчилик унга ихлос қўйган одамдан чаққонлик билан мардликни талаб қилади. Ўлжани тез нишонга олмасанг, ёки сенга ҳужум қилмоқчи бўлган йиртқич ҳамласидан қўрқиб, милтиқ тепкисини босмасанг, ютқизасан. Худойберди Турсунов ана шуларнинг ҳаддисини ўрганиб олгач район чорвасини қашқирлардан ҳимоя қилишга киришди.

Моҳир овчи ҳозиргача 51 та бўрини ер тишлатиб, кўпгина чорва молларни асраб қолди. Нурота районидаги чорвачилик совхозларининг маъмурияти билан чўпонлари овчидан жуда миннатдор. У бир неча бор «Нурота», «Қизилча», «Ўзбекистон» каби совхозлар томонидан қимматбаҳо буюм ва совғалар билан мукофотланган.

Овчи Худойберди шу кунларда ҳам чорва молларига талофат келтирмоқчи бўлган бўрилар изидан юрибди.

М. РАҲМАТОВ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ✲ ЭЪЛОНЛАР

СССР Алоқа министрлиги
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
КУНДУЗГИ, КЕЧКИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автоматик электр алоқаси, қуйидаги ихтисослар бўйича: коммутация ва телефон алоқаси автоматик системалари, электр алоқаси системаси бошқарувчилари; **қуйидаги ихтисослар бўйича кўп каналли электр алоқаси:** кўп каналли электр алоқаси, алоқа ускуналари ва иншоотларини монтаж қилиш; радиоалоқа ва радиоэшиттириш.

Аризалар кундузги бўлимга 31 июлгача, кечки бўлимга 31 августгача, сиртқи бўлимга 31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари қуйидаги муддатларда ўтказилади:

кундузги бўлимда — 1 августдан 20 августгача;
кечки бўлимда — 11 августдан 10 сентябргача (икки потокда);

сиртқи бўлимда — 10 сентябргача Тошкент шаҳрида (3 потокда) ва **15 августдан 31 августгача Олмаота, Душанба, Фрунзе шаҳарларида** (бир потокда).

Институтга ўқишга кирувчилар математика (ёзма ва оғзаки), физика (оғзаки), рус тили ва адабиёти (иншо) фанларидан имтиҳон топширадилар. Рус тилини миллий мактаб программаси ҳажмида ўрганган шахслар диктант ёзадилар.

Мактабни олтин медаль билан, техникумни аъло баҳолар билан тугатганлар математикадан (ёзма) кириш имтиҳони топширадилар.

Ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжатда яхши ва аъло баҳоларга эга ва ўртача балли 4,5 дан кам бўлмаган шахслар математика (ёзма) ва физика (оғзаки)дан кириш имтиҳонлари топширадилар.

Институтга қабул қилиш 1984 йилда СССР Олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларига мувофиқ амалга оширилади. Ҳақиқий ҳарбий хизматдан запасга бўшатилган ва олий ўқув юртига ҳарбий қисмларнинг тавсияномалари билан жўнатилган ҳарбий хизматчилар конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Олмаота шаҳрида ўқув-консультация пункти ташкил этилган, Фарғона, Душанба, Фрунзеда эса таянч пунктлари ишлаб турибди.

Кундузги ва кечки бўлимларга ўқишга кирувчи абитуриентлар ҳужжатларни қабул комиссиясига шахсан топширадилар, сиртқи бўлимга ўқишга кирувчилар ҳужжатларни қуйидаги адресга юборадилар: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй.

Справкалар учун телефонлар: кундузги бўлим қабул комиссияси — 35-77-75, сиртқи ва кечки бўлим қабул комиссиялари — 35-10-52.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги
РЕСПУБЛИКА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
1984—85 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Рус ва русчадан ўзга тилдаги таълим мактабини битирганлар учун рус тили ва адабиёти, таржимонлар бўлими (рус тилидан ўзбекчага, ўзбек тилидан русчага).

Таржимонлар бўлимига рус ёки ўзбек мактабини тугатган, рус ва ўзбек тилларини эркин билувчи кишилар қабул қилинади.

Русчадан ўзга тилдаги таълим мактабини битирган шахслар кундузги бўлимга ўқишга киришда қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар: рус тили ва адабиёти (оғзаки ва ёзма) — русчадан ўзга тилдаги таълим мактаблари программаси ҳажмида, СССР тарихи, чет тили; рус тилидаги таълим мактабларини битирганлар учун — рус тили ва адабиёти (оғзаки ва ёзма), СССР тарихи, чет тили.

Кундузги бўлимга тугалланган ўрта маълумотга эга бўлган ва кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган 35 ёшгача бўлган кишилар қабул қилинади.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари — 1 августдан 20 августгача.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кундузги бўлимга ўқишга киришни истаганлар қуйидагиларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, олий ўқув юртига кириш учун характеристика, ўрта маълумот тўғрисида ҳужжат (асли), медицина справкаси (286-форма), 4 дона фотосурат (3х4 см.), муассаса томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Адресимиз: 700110, Тошкент шаҳри, 110-алоқа бўлими, Акмал Икромов райони, Академик В. В. Решетов кўчаси, 4-уй, («Пахтакор» метро станциясидан — 35-автобус; «Чилонзор» метро станциясидан — 20-автобус; «В. И. Ленин номли майдон» метро станциясидан — 20-маршрут таксисининг «Рус тили ва адабиёти педагогика институти» бекати).

СИРДАРЁ РЕФРИЖЕРАТОРЛИ ВАГОН ДЕПОСИ

рефрижераторли секцияларнинг механикларини тайёрлаш курсларига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга ойига 90 сўмдан стипендия тўланади; вагонларни ремонт қилувчи слесарлар. Касб эгаллаган ходимлар бригада пудратида ишлайдилар.

Курсларга камида 18 ёшли йигитлар, Совет Армияси сафларида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган ўрта ва ўрта махсус маълумотлилар қабул қилинади.

Қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади: паспорт, ҳарбий билет, меҳнат дафтарчаси, маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), оилавий аҳволи тўғрисида справка, 3х4 см. катталикдаги 8 та фотосурат.

Мурожаат учун адрес: Сирдарё шаҳри.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институти коллективи институтнинг кекса ходими, химия фанлари кандидати

Ҳидоят Файзиевич АЗИЗОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

24 ИЮЛЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Буратино кўргазмаси. 10.40 — Концерт. 11.00 — Мультфильмлар. 11.30 — Иблислик қонида бор. 1-серия. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Бил ва уддала. 16.45 — Мультфильм. 16.55 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм. 18-серия. 17.55 — Концерт. 18.30 — Фан ва турмуш. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мультфильмлар. 20.05 — Ҳозирги замон ва ишчилар ҳаракати. 20.35 — Иблислик қонида бор. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-концерт. 23.15 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.45 — Чорбоғчилар. Бадиий фильм. 11.25 — Қувноқ стартлар. 12.00 — Шахмат мактаби. 13.00 — Ёзда Катя билан. Болалар учун фильм. 3, 4, 5-сериялар. 14.15 — Концерт. 14.35 — Лирика. 15.10 — Концерт. 15.55 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — 16 ёшгача ва ундан катталар. 19.30 — Табиат календари. 20.05 — Ҳужжатли фильм. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. Спартак — Черноморец.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Киноальманах. 11.00 — Пўлат қандай тобланди. Бадиий фильм. 1-серия. 12.05 — Санъат ғунчалари. 12.35 — Телефильм. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Пионерлар мамлакатида. 19.00 — Абитуриент-84. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Инсон ва қонун. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Самарқанд Давлат опера ва балет театри — Тошкентда. 21.30 — Время. 22.05 — Илғор тажриба мактаби. 22.25 — Иссиқ қор. Бадиий фильм. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.00 — МОСКВА-II. 18.40 — Ҳужжатли фильм. 18.50 — Қизиқарли математика. 19.20 — Кинопрограмма. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.15 — Сержило экран. 21.30 — МОСКВА-II.

25 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мультфильмлар. 10.10 — Саёҳатчилар клуби. 11.10 — Концерт. 11.30 — Иблислик қонида бор. Бадиий фильм. 2-серия. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильм. 15.50 — Рус тили. 16.25 — Тўрт танкчи ва бир ит. Бадиий фильм. 19-серия. 17.25 — Ерда, самода ва денгизда. 17.55 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 18.25 — Мактаб ўқувчиларининг В. П. Некрасов билан учрашуви. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Сибирь тупроғи. 20.00 — Дунё ва ёшлар. 20.35 — Иблислик қонида бор. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.00 — Ҳужжатли экран. 23.00 — Футбол. Динамо (М) — Динамо (К). 23.45 — Дунё воқеалари. 24.00 — Спорт ҳафталиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Телефильм. 9.50 — Биринчи кун, сўнгги кун. Бадиий фильм. 10.55 — Мультфильмлар. 11.25 — Моҳир қўллар. 12.00 — Тарих саҳифалари. 12.50 — Ёзда Катя билан. Болалар учун фильм. 6 ва 7-сериялар. 13.40 — Тележурнал. 14.40 — ...16 ёшгача ва ундан катталар. 15.25 — ТАТАРИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 16.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Концерт. 20.10 — Ҳужжатли фильм. 20.45 — Концерт. 21.10 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.00 — Биродар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Фильм-концерт. 10.50 — Пўлат қандай тобланди. Бадиий фильм. 2-серия. 11.55 — Ўйлаб топ. 12.30 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Фильм-концерт. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.15 — Ахборот. 21.20 — Мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Аёл киши отга минганда. Бадиий фильм. 23.50 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.45 — МОСКВА-II. 18.40 — Хўроз. Кинокомедия. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Концерт. 21.00 — Телефильм. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

24 ИЮЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 — Шонли 60 йил солномаси. 12.10 — Ишчинома. 18.15 — Фан уфқлари. 18.30 — Чанг ижроси учун ёзилган пьесалар. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — И. Сулаймон. Авлодлар. Повестдан парча. 21.19 — Москва. Пазанда. Спектакль.

25 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Область театрлари ва филармониялари артистларининг концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Депутат ва ҳаёт. 11.25 — Ўзбекистон — қадрдон ўлкам. Концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 19.25 — Қармоқ. 21.15 — Шеърият радиоальманахи. 21.35 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 23.45 — Москва. Маҳаллий Советларнинг иш тажрибаси. Микрофон олдида Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. У. Умаров.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

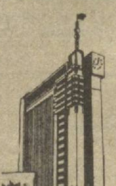

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 09335. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 168. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12